2026/1021

2026.5.11.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2026/1021 IRÁNYELVE

(2026. április 29.)

a korrupció elleni küzdelemről, a 2003/568/IB tanácsi kerethatározat és az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény felváltásáról, valamint az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (1) bekezdésének d) pontjára, valamint 83. cikke (1) és (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([3]),

mivel:

(1) A korrupció uniós szinten továbbra is jelentős probléma, amely fenyegetést jelent a társadalmak stabilitására és biztonságára nézve, többek között azáltal, hogy lehetővé teszi a szervezett bűnözést és egyéb súlyos bűncselekmények elkövetését. A korrupció aláássa a demokratikus intézményeket és az Unió alapját képező egyetemes értékeket, különösen a jogállamiságot, a demokráciát, az egyenlőséget és az alapvető jogok védelmét. Veszélyezteti a fejlődést, a jólétet, valamint gazdaságaink fenntarthatóságát és inkluzivitását. A korrupció elleni küzdelem elengedhetetlen a demokrácia minőségének megerősítéséhez és a jogállamiság teljeskörű megvalósításához. A korrupció hatékony megelőzéséhez és az ellene való küzdelemhez átfogó és multidiszciplináris megközelítésre van szükség. Ezen irányelv célja a korrupció ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelem, lehetővé téve az illetékes hatóságok közötti, határokon átnyúló hatékonyabb együttműködést.

(2) A 2003/568/IB tanácsi kerethatározat ([4]) meghatározza a magánszektorban tapasztalható korrupció bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozó követelményeket. Az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény ([5]) (a továbbiakban: az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény) általánosságban az Európai Közösségek tisztviselőit, illetve a tagállamok tisztviselőit érintő egyes korrupciós cselekményekkel foglalkozik. Az említett jogi eszközök azonban nem elég átfogóak, és jelenleg a korrupció bűncselekménnyé nyilvánítása tagállamonként igen eltérő, ami akadályozza, hogy Unió-szerte koherensebb és hatékonyabb választ lehessen adni. Emellett a végrehajtás terén hiányosságok, a különböző tagállamok illetékes hatóságai közötti együttműködésben pedig akadályok merültek fel. Ezen irányelv célja e jogi eszközök rendelkezéseinek módosítása és kiterjesztése. Mivel nagyszámú és lényeges módosításokról van szó, az egyértelműség érdekében mindkét jogi eszközt teljes egészében fel kell váltani azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező.

([1]) HL C, C/2024/886, 2024.2.6., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/886/oj.
([2]) HL C, C/2024/1048, 2024.2.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1048/oj.
([3]) Az Európai Parlament 2026. március 26-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2026. április 21-i határozata.
([4]) A Tanács 2003/568/IB kerethatározata (2003. július 22.) a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről (HL L 192., 2003.7.31., 54. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/568/oj).
([5]) Egyezmény az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről (HL C 195., 1997.6.25., 2. o.).

(3) A jelenlegi jogi keretet korszerűsíteni kell, és azt meg kell erősíteni a korrupció elleni hatékony küzdelem Unión belüli elősegítése érdekében. Ez az irányelv a szándékosan elkövetett korrupciós cselekmények bűncselekménnyé nyilvánítására irányul. A szándékosságra és tudatosságra az objektív és ténybeli körülményekből lehet következtetni. Mivel ezen irányelv minimumszabályokat állapít meg, a tagállamoknak a korrupciós bűncselekményeket illetően továbbra is lehetőségük van szigorúbb szabályokat elfogadni vagy fenntartani. Ez az irányelv a meglévő jogi keretre épül, és nem értelmezhető úgy, hogy a célja a jelenlegi nemzeti korrupcióellenes szabályok gyengítése.

(4) A korrupció nemzetközi jelenség, amely minden társadalmat és gazdaságot érint. A nemzeti vagy uniós szinten elfogadott intézkedéseknek el kell ismerniük ezt a nemzetközi dimenziót. Az uniós fellépés során ezért figyelembe kell venni az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) és az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának (UNODC) a munkáját.

(5) A korrupció különböző megnyilvánulásai koordinált és harmonizált megközelítést tesznek szükségessé a tagállamok között a kiváltó okok és a következmények eredményes kezelése érdekében. A korrupció elleni eredményes küzdelemhez a megelőzést és a visszaszorítást célzó mechanizmusokra egyaránt szükség van. Szorgalmazni kell, hogy a tagállamok a korrupció elleni küzdelem részeként a megelőző, jogalkotási és együttműködési intézkedések széles körét alkalmazzák. A korrupció mindenekelőtt bűncselekmény, és a konkrét korrupciós bűncselekményeket, valamint a korrupcióval kapcsolatos bűncselekményeket a nemzeti és a nemzetközi jog határozza meg, mindazonáltal a feddhetetlenséggel kapcsolatos hiányosságok, a nyilvánosságra nem hozott összeférhetetlenségek, illetve a feddhetetlenségi szabályok súlyos megsértése – beavatkozás nélkül – korrupciós bűncselekményeket idézhetnek elő. A korrupció megelőzése mérsékli a büntetőjogi megtorlás szükségességét, valamint szélesebb körű előnyökkel jár a közbizalom előmozdítása és a hivatalos személyek magatartásának kezelése terén. A korrupció elleni hatékony megközelítéseknek minden tagállamban az átláthatóság és a feddhetetlenség javítását célzó intézkedésekre kell épülniük, többek között az olyan területek szabályozása révén, mint az összeférhetetlenség, a lobbitevékenységek és a forgóajtó-jelenség. A közjogi szerveknek törekedniük kell a legmagasabb szintű feddhetetlenségre, átláthatóságra és a jogtalan befolyásolástól való legmagasabb szintű függetlenségre, mint a korrupció elleni szélesebb körű küzdelem fontos elemeire. A korrupció eredményes felszámolására törekvő, hatékony, átlátható és eredményes tagállamokban alappillér az olyan közszolgálat, amelynek személyzetét magas szintű készségekkel rendelkező és feddhetetlen személyek alkotják. Az ilyen személyzet biztosítását segítheti, ha a hivatalos személyek felvétele és előléptetése fokozott átláthatóság és hatékonyság mellett, valamint objektív kritériumok alkalmazásával történik. Mivel a magánszektor is kulcsszerepet játszik a korrupció megelőzésében és felderítésében, a tagállamok ösztönözhetik a magánvállalkozásokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre megbízható és hatékony megfelelési mechanizmusokat. A tagállamok együttműködhetnek közös iránymutatások kidolgozásában annak érdekében, hogy közös megközelítést biztosítsanak az említett megfelelési mechanizmusok hatékonyságára vonatkozóan, amely mechanizmusok magukban foglalhatják a következőket: kockázati térkép, magatartási kódex, harmadik fél általi értékelés, valamint belső kontroll és ellenőrzés.

(6) Ez az irányelv teljes mértékben tiszteletben tartja a nemzeti alkotmányok, alkotmányos elvek és törvények minden vonatkozó rendelkezését, mindazonáltal hangsúlyozni kell, hogy egyének – különösen a közhivatalt betöltő személyek – korrupciós bűncselekményekért való elszámoltathatósággal szembeni indokolatlan védelme ezen irányelv célkitűzéseivel összeegyeztethetetlen módon alááshatja a közbizalmat.

(7) A tagállamoknak – intézményi és igazgatási autonómiájuk sérelme nélkül – rendelkezniük kell olyan szervekkel vagy szervezeti egységekkel, amelyek feladata a korrupció megelőzése és visszaszorítása. A tagállamok nem kötelesek ezen irányelv alapján új szerveket vagy szervezeti egységeket – így például szakosított bíróságokat vagy törvényszékeket – létrehozni, és dönthetnek úgy, hogy ugyanazt a szervet vagy szervezeti egységet bízzák meg a megelőzést és a visszaszorítást célzó funkciók ellátásával, valamint a más bűncselekményekhez – így például a szervezett bűnözéshez – kapcsolódó feladatokkal is. A tagállamok autonómiájának elvével összhangban nem szükségszerű, hogy az ilyen szervek vagy egységek központi szervek vagy szervezeti egységek legyenek. A tagállamok intézményi és igazgatási autonómiájának teljeskörű tiszteletben tartása mellett, ha az említett korrupcióellenes szervek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy döntést hozzanak a tudomásukra hozott vagy általuk azonosított ügyekben, vagy általuk szükségesnek ítélt ajánlásokat tegyenek, akkor e szerveknek a mások általi indokolatlan beavatkozástól, illetve jogtalan befolyásolástól mentesen kell működniük, hogy ezáltal védve legyenek a jogtalan külső beavatkozással vagy nyomásgyakorlással szemben. E szervek vagy szervezeti egységek hatékony működésének biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az említett szervek vagy szervezeti egységek számára juttatott erőforrások és a rájuk ruházott hatáskörök mértéke arányban álljon a feladataik megfelelő ellátásához szükséges mértékkel, és lehetővé tegye, hogy rendelkezzenek a korrupció megelőzésével és visszaszorításával kapcsolatos speciális ismeretekkel.

(8) A korrupció hatókörével, jellemzőivel és hatásaival kapcsolatos tudatosságnak a polgárok körében való növelése érdekében lehetővé kell tenni különféle intézkedések meghozatalát, többek között az érintett érdekelt felekkel, így például a civil társadalommal, a tudományos élet képviselőivel és a médiával együttműködésben. Az említett intézkedések közé tartozhatnak például a következők: célzott információforrások; kiadványokból és a vonatkozó szabályozásból összeállított gyűjtemények; valamint a nyilvánosság számára hozzáférhető, közérthető nyelvezetű figyelemfelhívó kampányok és szemináriumok.

(9) Az Unió részes fele az Egyesült Nemzetek Szervezete Korrupció elleni Egyezményének (UNCAC); az említett egyezmény a korrupció elleni küzdelemre irányuló legátfogóbb nemzetközi jogi eszköz, amely ötvözi a korrupció megelőzésére és a korrupció elleni küzdelemre irányuló intézkedéseket. Előírja, hogy az egyezmény részes felei jogalkotási és egyéb intézkedéseket hozzanak a vesztegetés, a hűtlen kezelés és a pénzmosás bűncselekménnyé nyilvánítása érdekében, valamint fontolóra vegyék jogalkotási vagy egyéb intézkedések meghozatalát további cselekmények, így például a hivatali visszaélés, a befolyással üzérkedés és a jogellenes meggazdagodás bűncselekménnyé nyilvánítása érdekében. A „Közös kötelezettségvállalásunk a kihívások hatékony kezelésére és a korrupció megelőzését és az ellene folytatott küzdelmet, valamint a nemzetközi együttműködés megerősítését szolgáló intézkedések végrehajtására” című, az ENSZ Közgyűlésének 2021. évi, korrupcióról szóló rendkívüli ülésszakán elfogadott politikai nyilatkozatban foglalt kötelezettségvállalásokkal összhangban az Uniónak az UNCAC minimumkövetelményeit a lehető legnagyobb mértékben meg kell haladnia, és további intézkedéseket kell elfogadnia a korrupció megelőzéséért és a korrupció elleni küzdelemért. Ez az irányelv az UNCAC végrehajtás-felülvizsgálati mechanizmusából származó észrevételekre és legjobb gyakorlatokra támaszkodik.

(10) Figyelembe véve a korrupciós fenyegetések alakulását, az Unió és a tagállamok nemzetközi jog szerinti jogi kötelezettségeit, valamint a nemzeti jogi keretek fejlődését, a korrupciós bűncselekmények fogalommeghatározását valamennyi tagállamban tovább kell közelíteni, hogy az a korrupciós magatartásokra átfogóbban kiterjedjen.

(11) A közszektorban elkövetett korrupciós bűncselekmények esetében a büntetlenség elkerülése érdekében pontosan meg kell határozni ezen irányelv alkalmazásának hatályát. Először is, a hivatalos személy fogalmának ki kell terjednie a nemzetközi szervezeteknél, többek között az uniós intézményeknél, ügynökségeknél és szerveknél, valamint a nemzetközi bíróságoknál dolgozó személyekre is. Másodszor, mivel számos szervezet, illetve személy lát el közfeladatokat anélkül, hogy hivatalos tisztséget töltene be, a hivatalos személy fogalmának minden olyan érintett – akár kinevezett, akár megválasztott, akár szerződés alapján alkalmazott – tisztviselőre ki kell terjednie, aki hivatalos közigazgatási vagy bírói tisztséget tölt be, továbbá minden olyan személyre, aki közfeladatot lát el, és akit közhatalommal ruháztak fel, vagy aki hatóság ellenőrzése vagy felügyelete alatt áll az említett közfeladat ellátásával kapcsolatban, még akkor is, ha nem tölt be hivatalos tisztséget. Ezen irányelv alkalmazásában a hivatalos személy fogalommeghatározásának ki kell terjednie az állami tulajdonú és állami ellenőrzés alatt álló vállalatoknál, valamint a vagyonkezelő alapítványoknál és a közszolgáltatási feladatokat ellátó magántulajdonú vállalatoknál közfeladatokat ellátó személyekre, valamint az e vállalatok által létrehozott vagy fenntartott jogi személyekben közfeladatokat ellátó személyekre is. Ezen irányelv alkalmazásában nemzeti tisztviselőnek kell továbbá tekinteni minden olyan személyt, aki a nemzeti joggal összhangban nemzeti, regionális vagy helyi szinten jogalkotó tisztséget tölt be.

(12) Magas rangú tisztviselők alatt olyan személyek értendők, akik kulcsfontosságú végrehajtási, közigazgatási, jogalkotási vagy igazságszolgáltatási feladatokat látnak el. Ezek a feladatok magukban foglalhatják a következőket: aktív részvétel kormányzati feladatok kialakításában vagy végrehajtásában, szakpolitikák meghatározása és végrehajtása, jogszabályok érvényesítése, jogszabályok előterjesztése vagy végrehajtása, szabályozások vagy normatív rendeletek elfogadása és végrehajtása, kormányzati kiadásokkal kapcsolatos döntések meghozatala, személyek kulcsfontosságú végrehajtási, közigazgatási, jogalkotási vagy igazságszolgáltatási tisztségekbe történő kinevezéséről szóló döntések meghozatala, valamint bírósági ügyekben való döntéshozatal. A magas rangú tisztviselők közé tartozhatnak nemzeti tisztviselők is, így például a következők: központi és regionális kormányzatok vezetői, központi és regionális kormányzatok tagjai, miniszterhelyettesek, államtitkárok, kulcsfontosságú politikai tanácsadók, miniszteri titkárságok vagy kabinetek – amennyiben vannak ilyenek – vezetői és tagjai, valamint a parlamentek tagjai, az alkotmánybíróság és a legfelsőbb bíróság tagjai, a legfőbb ügyész, továbbá a legfőbb ellenőrző intézmények tagjai, valamint az Európai Bizottság biztosi testületének tagjai és az Európai Parlament tagjai.

(13) Meg kell erősíteni a vesztegetés elleni küzdelem jogi keretét, valamint biztosítani kell, hogy hatékony és arányos eszközök álljanak a bűnüldöző hatóságok és az ügyészségek rendelkezésére. A hivatalos személyek megvesztegetésével összefüggésben a vesztegetés két típusa különböztethető meg. A közszektorban történő aktív vesztegetés akkor valósul meg, ha egy személy bármilyen jogtalan előnyt ígér, ajánl fel vagy nyújt egy hivatalos személy befolyásolása érdekében. A közszektorban történő passzív vesztegetés akkor valósul meg, ha egy hivatalos személy ilyen jogtalan előnyt kér vagy kap, vagy ilyen előnyre vonatkozó ajánlatot vagy ígéretet fogad el annak érdekében, hogy valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon. Az előny lehet materiális vagy immateriális, valamint pénzbeli vagy nem pénzbeli. Az előny nem tekintendő jogtalannak, ha azt például jogszabály vagy közigazgatási szabályok lehetővé teszik, illetve minimális ajándékok vagy nagyon alacsony értékű ajándékok esetében. Ezen irányelvnek minimumszabályokat kell meghatároznia a magánszektorban elkövetett olyan vesztegetésre és a magánszektorban elkövetett korrupció olyan egyéb formáira vonatkozóan is, amelyek esetében a közvetlen sértettek közé tartoznak az igazságtalanságot elszenvedő vállalatok is, és amelyek esetében minden egyes vesztegetés csökkentheti a szabad versenyt. A közszektorban történő vesztegetés bűncselekményének fogalma az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény 2., illetve 3. cikkében meghatározott passzív, illetve aktív korrupció bűncselekményének fogalmán alapul, és nem értelmezendő vagy alkalmazandó az egyezmény említett rendelkezéseinél megengedőbb módon.

(14) A magánszektorbeli szervezetek igazgatói vagy munkavállalói által gazdasági, pénzügyi vagy üzleti tevékenységek keretében elkövetett szakmai kötelességszegés hátrányos lehet a magánszektorbeli vállalkozás érdekeire, továbbá torzíthatja a versenyt az áruk vagy kereskedelmi szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódóan, ami hátrányosan érintheti mind a potenciális versenytársakat, mind pedig a társadalmat. A magánszektorban történő vesztegetés bűncselekménnyé nyilvánításának célja a mindkét típusú hátrány okozásától való elrettentés. Hozzá kell járulnia annak megelőzéséhez, hogy harmadik felek avatkozzanak bele a tisztességes üzletvitelbe azáltal, hogy bármilyen jogtalan előnyt ígérnek, ajánlanak fel vagy nyújtanak magánszektorbeli szervezetek igazgatói vagy munkavállalói számára annak érdekében, hogy azok kötelességeiket megszegve valamit megtegyenek vagy valaminek a megtételétől tartózkodjanak (aktív vesztegetés a magánszektorban). E bűncselekmény fogalmának ki kell terjednie a magánszektorbeli szervezetek olyan igazgatóira és munkavállalóira is, akik jogtalan előnyt kérnek vagy kapnak, vagy ilyen előnyökre vonatkozó ajánlatot vagy ígéretet fogadnak el annak érdekében, hogy valamit megtegyenek vagy valaminek a megtételétől tartózkodjanak (passzív vesztegetés a magánszektorban).

(15) Annak biztosítása érdekében, hogy a hivatalos személyek ne sértsék szándékosan az érintett köz- vagy magánszektorbeli szervezet pénzügyi érdekeit azáltal, hogy a tervezettől eltérő célokra használnak fel pénzeszközöket, szabályokat kell megállapítani a hivatalos személyekre bízott vagyonnak a hivatalos személy általi hűtlen kezelése bűncselekményére vonatkozóan. A hűtlen kezelés abban az esetben minősül bűncselekménynek, ha előnyhöz juttatja a hivatalos személyt vagy előnyhöz juttat egy harmadik felet, vagy ha az érintett köz- vagy magánszektorbeli szervezet pénzügyi érdekeinek sérelméhez vezet. A korrupció elleni küzdelem átfogó megközelítése érdekében szorgalmazni kell azt is, hogy a tagállamok bűncselekménnyé nyilvánítsák a magánszektorban történő hűtlen kezelést. A tagállamok nem határozhatják meg úgy e bűncselekményt, hogy annak a sérelem és az előny megállapítása egyaránt feltétele legyen.

(16) A közszektorbeli döntéshozókra jogtalan előny szerzése céljából gyakorolt befolyás súlyosan akadályozhatja a közigazgatás megfelelő működését. Ennek megfelelő kezelése érdekében, a befolyással üzérkedés bűncselekménye tényállási elemeinek – amennyiben azt szándékosan hajtják végre – két különböző helyzetre kell kiterjedniük. Először is, a bűncselekménynek magában kell foglalnia azt, ha bármely jogtalan előnyre azzal a céllal tesznek ígéretet, vagy azt azzal a céllal ajánlják fel, vagy nyújtják, hogy helytelen befolyás gyakorlása révén valamely hivatalos személy részéről jogtalan előnyhöz jussanak. Másodszor, ki kell terjednie arra is, ha bármely jogtalan előnyt azzal a céllal kérnek vagy fogadnak el, vagy az arra vonatkozó ajánlatot vagy ígéretet azzal a céllal fogadják el, hogy helytelen befolyás gyakorlása révén valamely hivatalos személy részéről jogtalan előnyhöz jussanak. E magatartásnak bűncselekménynek kell minősülnie, függetlenül attól, hogy a befolyás állítólagos vagy valóságos volt-e, hogy a befolyásgyakorlás megtörtént-e, és hogy az a kívánt eredményre vezetett-e. E bűncselekmény fogalma nem terjedhet ki az elismert érdekképviseleti vagy jogi képviseleti formák jogszerű gyakorlására, amelyek a hivatali döntéshozatal jogszerű befolyásolására törekedhetnek, de nem járnak jogtalan előnyök cseréjével. Az érdekképviselet ilyen formáira – így például az érdekérvényesítésre – gyakran szabályozott környezetben kerül sor, pontosan annak érdekében, hogy az átláthatóság hiánya miatt azok ne nyithassanak utat a korrupciónak. Az összeférhetetlenség nyilvánosságra hozatalára, a „forgóajtó-jelenségre” vagy a politikai pártok finanszírozására vonatkozó, jól működő kiegészítő szabályok szintén segíthetnek a szürke területek elkerülésében és a jogtalan befolyásolás megelőzésében. A befolyással üzérkedés bűncselekménye esetében a helytelen befolyásgyakorlás célját szolgáló jogtalan előny magában foglalja a képviselet említett formáinak díjazását, amennyiben e tevékenységeket a bűncselekmény egyéb tényállási elemeit megvalósító módon – többek között az alkalmazandó szabályok vonatkozó megsértésével – hajtják végre.

(17) A hivatali kötelezettségszegés aláásható a közbizalmat, a jogállamiságot és a gazdasági méltányosságot, és súlyosan sértheti a közérdeket. E károk megelőzése érdekében a tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy melyek a súlyos jogsértések, akár cselekményekről, akár mulasztásokról, akár mindkettőről van szó. Az említett súlyos jogsértések közé tartozhat például a jelöltek szabad hozzáférését és egyenlő szerződési feltételeit biztosító jogszabályi rendelkezések vagy normatív előírások megsértése, valamint a jog bírák vagy választott bírák általi szándékosan helytelen alkalmazása. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a hivatali kötelezettségszegés bűncselekményének alkalmazását a hivatalos személyek bizonyos kategóriáira korlátozzák. A vonatkozó súlyos jogsértések azonosításakor a tagállamok figyelembe vehetik többek között azt, hogy a magatartást annak érdekében követték-e el, hogy a szóban forgó tisztviselő vagy egy harmadik fél jogtalan előnyhöz jusson, vagy hogy azt valamely személy törvényes jogainak vagy érdekeinek megsértése érdekében követték-e el.

(18) Az igazságszolgáltatás akadályozása olyan bűncselekmény, amelyet – más bűncselekmények mellett – a korrupció támogatása érdekében követnek el. Ezt a tagállamok büntetőjoga is elismeri. Ezért szükséges bűncselekménnyé nyilvánítani az igazságszolgáltatás akadályozását, amely magában foglalja a fizikai erőszak alkalmazását, a fenyegetést vagy a megfélemlítést, valamint a hamis vallomás tételére vagy hamis bizonyíték benyújtására való felbujtást. E bűncselekmény fogalmának ki kell terjednie az olyan cselekményekre is, amelyek a vallomástételnek vagy a bizonyítékok bemutatásának, valamint a hivatalos feladatok igazságügyi vagy bűnüldözési tisztviselők általi gyakorlásának az akadályozására irányulnak. Az UNCAC-nak megfelelően ez az irányelv csak a korrupciós bűncselekményhez kapcsolódó eljárásokkal összefüggő igazságszolgáltatás akadályozására alkalmazandó. Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy az ezen irányelv II. fejezetében meghatározott korrupciós bűncselekményekhez kapcsolódó igazságszolgáltatás akadályozásának bűncselekményét önálló bűncselekményként határozzák meg, amennyiben a nemzeti joguk olyan általános rendelkezést tartalmaz az igazságszolgáltatás akadályozásának bűntetendővé nyilvánítására, amely minden bűncselekményre alkalmazandó, ideértve a korrupciót is. A tagállamok továbbra is szabadon dönthetnek arról, hogy nemzeti szinten több bűncselekmény révén is bűncselekménnyé nyilvánítsák az említett magatartást.

(19) A korrupció hajtóereje a jogtalan gazdasági és egyéb előnyökhöz jutásra való törekvés. A korrupciós bűncselekményekből való meggazdagodást bűncselekménnyé kell nyilvánítani egyrészt annak érdekében, hogy az egyének és bűnszervezetek számára kevésbé legyen ösztönző új bűncselekmények elkövetése, másrészt pedig azért, hogy az egyéneket ez visszatartsa az abba való beleegyezéstől, hogy hamis tulajdonosokká váljanak. Ez ugyanis megnehezítené a jogellenesen szerzett vagyon eltitkolását, valamint csökkentené a korrupció terjedését és a társadalomnak okozott károkat. Az átláthatóság segíti az illetékes hatóságokat az esetleges jogellenes meggazdagodás felderítésében. Például azokban a joghatóságokban, ahol a hivatalos személyek rendszeres időközönként – többek között szolgálati jogviszonyuk megkezdésekor és befejezésekor – kötelesek vagyonnyilatkozatot tenni, a hatóságok fel tudják mérni, hogy a bevallott vagyon megfelel-e a bevallott jövedelmeknek.

(20) A tagállamoknak intézkedéseket kell elfogadniuk annak érdekében, hogy büntetendő bűncselekményként határozzák meg a vagyon valódi jellegének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy a tulajdonjogának – annak tudatában történő – szándékos eltitkolását vagy leplezését, hogy az ilyen vagyon az ezen irányelvben meghatározott, köz- vagy magánszektorban történő vesztegetés, hűtlen kezelés, befolyással üzérkedés, az igazságszolgáltatás akadályozása, vagy felbujtás, bűnsegély és kísérlet bűncselekményéből származik.

(21) A tiltott politikai finanszírozás olyan eszköz lehet, amely arra ösztönzi a döntéshozókat, hogy olyan döntéseket hozzanak, amelyek a finanszírozó érdekeit szolgálhatják. A tagállamoknak fontolóra kell venniük, hogy az arányosság elvével, valamint az elszámoltathatósági és átláthatósági szabályokkal összhangban uniós és nemzeti szinten megfelelő intézkedéseket hozzanak a tiltott politikai finanszírozás formáival szemben, teljes mértékben tiszteletben tartva a belső piac alapvető szabadságait és az uniós polgárok választójogát. A tagállamok mérlegelhetik az említett tiltott politikai finanszírozás bűncselekménnyé nyilvánítását – habár ez az irányelv nem szabályozza azt –, amennyiben az fenyegetést jelent a tagállamokban és az Unióban a demokráciára nézve.

(22) A korrupciós bűncselekményekből való meggazdagodás bűncselekménye büntetőjogi tényállásának ki kell terjednie arra a magatartásra, amikor a vagyont megszerző, birtokló vagy felhasználó hivatalos személy tudomással bír arról, hogy az említett vagyon egy másik hivatalos személy által elkövetett korrupciós bűncselekményekből származik. A korrupciós bűncselekményekből való meggazdagodás és az eltitkolás bűncselekménye nem érinti az (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([6]), és különösen annak 3. cikke (5) bekezdését, valamint – adott esetben – az említett irányelvnek a „saját jövedelem tisztára mosásáról" szóló (11) preambulumbekezdését. Annak vizsgálata során, hogy a vagyon valamely korrupciós bűncselekmény elkövetésében való bármilyen bűnözői részvételből származik-e, és hogy a személynek erről tudomása volt-e, figyelembe kell venni az adott ügy egyedi körülményeit, például azt, hogy a vagyon értéke aránytalan-e a vádlott jogszerű jövedelméhez képest, vagy hogy a büntetendő cselekményre és a vagyonszerzésre azonos időszakon belül került-e sor. Nem szükséges bizonyítani a bűncselekményben való részvétellel kapcsolatos valamennyi ténybeli elem vagy körülmény ismeretét, beleértve az elkövető személyazonosságát is. Ezenfelül, a korrupciós bűncselekményekből származó jövedelem elkobozható az (EU) 2024/1260 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([7]) alapján. Az említett irányelv más típusú elkobzásokra, többek között, bizonyos feltételek mellett, a bűncselekményből származó olyan jövedelem vagy a jövedelemnek megfelelő értékű olyan egyéb vagyon elkobzására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, amelyeket a gyanúsított vagy a vádlott harmadik felekre ruházott át, vagy amelyeket harmadik felek a gyanúsítottól a vagy vádlottól szereztek meg, amennyiben az érintett harmadik felek tudták vagy tudniuk kellett volna, hogy az átruházás vagy a megszerzés célja az elkobzás elkerülése volt.

(23) A korrupciónak az Unió egészében való visszaszorítása érdekében a tagállamoknak meg kell állapítaniuk az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekre vonatkozó büntetőjogi és nem büntetőjogi szankciók minimális típusait és mértékeit. A szabadságvesztés-büntetés és egyéb szankciók maximális mértékének kellően magasnak kell lennie ahhoz, hogy elrettentse a lehetséges elkövetőket, valamint tükrözze a korrupció káros voltát. Ugyanakkor az említett mértékeknek arányosaknak kell lenniük az egyes korrupciós bűncselekmények súlyosságával, és összhangban kell állniuk az uniós és a nemzeti jogban meghatározott büntetőjogi szankciók mértékével. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szankciókat az említett bűncselekmények elkövetésétől való elrettentéshez szükséges mértékben alkalmazzák. Amennyiben a nemzeti jog megállapítja az ezen irányelvben említett bűncselekmények valamelyikéért elítélt személyek felfüggesztett büntetésének vagy próbára bocsátásának, korai szabadlábra helyezésének, feltételes szabadságra bocsátásának vagy kegyelemben részesítésének lehetőségét, az igazságügyi hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy egyéb tényezők mellett az érintett bűncselekmények súlyosságát is figyelembe vegyék.

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 284., 2018.11.12., 22. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1260 irányelve (2024. április 24.) a vagyonvisszaszerzésről és -elkobzásról (HL L, 2024/1260, 2024.5.2., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj).

(24) Ez az irányelv nem érinti a nem büntetőjogi természetű fegyelmi intézkedések vagy szankciók, például a közigazgatási szankciók megfelelő és eredményes alkalmazását. A büntetőjogi szankcióknak nem megfeleltethető, ugyanarra a személyre ugyanazon magatartásért kiszabott szankciókat figyelembe lehet venni az érintett személynek az ezen irányelvben meghatározott bűncselekmény miatti elítélése során. Teljes mértékben tiszteletben kell tartani az azonos bűncselekmény miatti kétszeres büntetőeljárás alá vonás és kétszeres büntetés tilalmát (a *ne bis in idem* elvet).

(25) Szorgalmazni kell, hogy a tagállamok lehetővé tegyék illetékes hatóságaik számára, hogy a börtönbüntetésen felül vagy annak alternatívájaként olyan – nem feltétlenül büntetőjogi természetű – szankciókat vagy intézkedéseket szabjanak ki, mint például a közbeszerzési eljárásokból való kizárás vagy a közhivatali tisztségek betöltésétől való ideiglenes eltiltás. Az ilyen intézkedések általános visszatartó erővel bírnak, és csökkenthetik az elítélt elkövetők visszaesését. A tagállamoknak mérlegelniük kell az ezen irányelvben említett valamely bűncselekménnyel vádolt hivatalos személyek felfüggesztésére vagy ideiglenes áthelyezésére szolgáló eljárások kialakítását is, szem előtt tartva, hogy tiszteletben kell tartani az ártatlanság vélelmének elvét és a hatékony jogorvoslathoz való jogot.

(26) A korrupcióval kapcsolatos bűncselekményekre adott büntető igazságszolgáltatási válasz javítása és az ezen bűncselekmények elkövetésétől való elrettentés érdekében egyértelműen meg kell határozni és az egyéb uniós büntetőjogi eszközökkel összhangba kell hozni a jogi személyekkel és természetes személyekkel szembeni szankciók rendszerét. A 2009/81/EK ([8]), a 2014/23/EU ([9]), a 2014/24/EU ([10]) és a 2014/25/EU ([11]) európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a korrupció miatt – jogerős ítélettel – történő elítélés a közbeszerzési eljárásban vagy a koncesszió-odaítélési eljárásban való részvételből való kizárás indokának minősül. Mindazonáltal a tagállamok számára lehetővé kell tenni azt is, hogy úgy döntsenek, hogy a jogi személyekre és természetes személyekre kiszabható büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciók vagy intézkedések közé sorolják az említett jogi személyek közbeszerzési eljárásokból vagy koncessziókból való kizárását annak érdekében, hogy a vonatkozó irányelvek küszöbértékei alatti közbeszerzési eljárásokra és koncesszió-odaítélési eljárásokra is kiterjedjenek.

(27) A jogi személyek nem kerülhetik el a felelősségre vonást azzal, hogy közvetítőket – többek között kapcsolt jogi személyeket – alkalmaznak arra, hogy a nevükben csúszópénzt ajánljanak fel, ígérjenek vagy adjanak egy hivatalos személynek. Továbbá, a jogi személyekre kiszabott pénzbírságokat azok globális árbevételének figyelembevételével vagy rögzített maximális összegek alapján kell kiszámítani. A peren kívüli rendezéseket korrupciós bűncselekményekkel összefüggésben alkalmazzák, és azok gyakran pragmatikus és hatékony módszernek tekinthetők olyan ügyek megoldására, amelyek egyébként jelentős időt és erőforrásokat vennének igénybe a nyomozás és a védeljárás lefolytatásának céljára, még a bírósági szakasz előtt. A peren kívüli rendezések azonban bizonyos kihívásokat is jelenthetnek, és a tagállamoknak figyelembe kell venniük ezeket a kihívásokat.

(28) Habár az ítéletek súlyosításának kötelezettsége nem áll fenn, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a bíró, illetve a bíróság az ítélet meghozatalakor figyelembe vehesse az ezen irányelvben meghatározott és a nemzeti jogban végrehajtott súlyosító körülményeket. Továbbra is a bíró, illetve a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik arról határozni, hogy a konkrét súlyosító körülmények alapján, az adott ügy egyedi körülményeit figyelembe véve, súlyosítja-e az ítéletet. A tagállamoknak nem kell kötelezően rendelkezniük súlyosító körülményekről, amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, hogy a 2008/841/IB tanácsi kerethatározatban ([12]) meghatározott bűncselekmények külön bűncselekményként büntetendők, és ez szigorúbb szankciókat eredményezhet.

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

(29) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a bíró, illetve a bíróság az ítélet meghozatalakor figyelembe vehesse az ezen irányelvben meghatározott és a nemzeti jogban végrehajtott enyhítő körülményeket. A bírói mérlegelés függvényében e körülményeknek ki kell terjedniük azokra az esetekre, amikor az elkövetők információval szolgálnak vagy más módon együttműködnek a hatóságokkal. Hasonlóképpen, amennyiben jogi személyek tényleges, hatékony és megfelelően értékelt belső ellenőrzéseket, etikai normákat és megfelelési programokat hajtottak végre, lehetővé kell tenni, hogy az ilyen intézkedéseket az ezen jogi személyekkel szembeni szankciók alkalmazásakor enyhítő körülménynek lehessen tekinteni. Enyhébb szankciókat kell mérlegelni abban az esetben is, ha a jogi személy a bűncselekmény felfedezését követően mielőbb információkat nyújt és korrekciós intézkedéseket hoz. A szankció tényleges mértékének meghatározása minden esetben a bíró, illetve a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik a konkrét enyhítő körülmények alapján, figyelembe véve az adott ügy egyedi körülményeit, többek között – adott esetben – azt a tényt, hogy a jogi személy a megfelelési programjait kizárólag látszatintézkedésként működteti (más néven „window dressing”).

(30) A parlamenti képviselők és más hivatalos személyek mentességet vagy jogi védelmet élvezhetnek a nyomozást, illetve a vádeljárást illetően, ami segít megerősíteni függetlenségüket, mivel védelmet nyújt számukra a megalapozatlan panaszokkal szemben, különösen a feladataik ellátása során kifejtett véleményük vagy leadott szavazataik tekintetében. Az ilyen mentességek azonban akadályozhatják a korrupciós bűncselekményekre irányuló hatékony nyomozást és vádemelést, többek között azáltal, hogy befolyásolják a mentességgel nem rendelkező, de a bűncselekményben esetlegesen részt vevő más személyek felderítését, az ellenük folytatott nyomozást vagy vádeljárást. Ezért megfelelő egyensúlyt kell teremteni egyrészről a hivatalos személyeknek a hatáskörük gyakorlása során végrehajtott cselekményekkel kapcsolatban biztosított mentességek, vagy joghatósági, hatásköri és illetékességi kiváltságok, másrészről pedig a korrupciós bűncselekményekre irányuló hatékony nyomozásnak, vádemelésnek és bírósági határozatok meghozatalának a lehetősége között. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekményekre irányuló nyomozás és vádeljárás tekintetében a nemzeti tisztviselőknek biztosított kiváltságok és mentességek megvonhatók legyenek. A tagállamok azonban nem kötelezhetők arra, hogy ezen irányelv átültetésekor módosítsák nemzeti alkotmányaikat vagy alkotmányos elveiket. Ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetése, valamint az ezen irányelvet átültető nemzeti jog alkalmazása során az említett kiváltságokat és mentességeket – a képviselők mandátumszabadságának tiszteletben tartását is ideértve – teljes mértékben figyelembe kell venni. Ez az irányelv nem érintheti az olyan, elismert érdekképviseleti formák jogszerű gyakorlását, amelyek a hivatali döntéshozatal jogszerű befolyásolására törekedhetnek, de nem járnak jogtalan előnyök cseréjével. Az érdekképviselet fontos a civil társadalom támogatását élvező szakpolitikák kialakításához, emellett pedig jogszerűen hozzájárulhat a közszektorhoz.

(31) A nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek kialakításának sérelme nélkül, a nemzeti jog szerinti, annak mérlegelésére vonatkozó jogkört, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekmények esetében ne induljon büntetőeljárás személyek ellen, egyértelmű szabályokkal és kritériumokkal összhangban kell gyakorolni. Az ilyen szabályoknak általánosságban a korrupciós bűncselekményekre vonatkozó hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciók szükségességének figyelembevételére kell törekedniük, és biztosítaniuk kell a bírósági eljárás hatékonyságát.

(32) Ez az irányelv nem érinti a büntetések kiszabására és végrehajtására vonatkozó nemzeti büntetőjog általános szabályait és elveit, amelyek az egyes esetek konkrét körülményeinek figyelembevételével alkalmazandók.

(33) Tekintettel különösen bizonyos elkövetők és a büntetendő cselekményből származó bizonyos jövedelmek mobilitására, valamint a korrupció elleni küzdelemhez szükséges összetett, határokon átnyúló nyomozásokra, minden tagállamnak meg kell állapítania joghatóságát annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok hatékony nyomozást és vádeljárást folytathassanak az említett bűncselekmény kapcsán, ideértve azt az esetet is, ha a bűncselekményt egészben vagy részben az adott tagállam területén követik el. E kötelezettség keretében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a joghatóságot olyan helyzetekben is megállapítsák, amikor a bűncselekményt a területükön használt információs rendszer segítségével követik el, függetlenül attól, hogy az adott technológia a területükön található-e vagy sem.

(34) Annak biztosítása érdekében, hogy elegendő idő álljon az illetékes hatóságok rendelkezésére összetett nyomozások és vádeljárások lefolytatására, ez az irányelv olyan minimális elévülési időről rendelkezik, amely a korrupciós bűncselekmények elkövetésétől számítva kellő ideig lehetővé teszi az ilyen bűncselekmények felderítését, az azokra irányuló nyomozást és vádemelést, valamint az azokkal kapcsolatos bírósági határozatok meghozatalát, anélkül, hogy érintené azokat a tagállamokat, amelyek a nyomozást, a vádemelést és a végrehajtást illetően nem állapítanak meg elévülési időt.

(35) Előfordulhat, hogy a korrupciós bűncselekmények nehezen azonosíthatók és kivizsgálhatók, mivel azokat többnyire rejtetten követik el. Így a korrupciós bűncselekmények jelentős része felderítetlen marad, és a bűncselekményben részt vevő felek hasznot húzhatnak az általuk elkövetett korrupcióból származó jövedelemből. Minél tovább tart egy korrupciós bűncselekmény felderítése, annál nehezebb bizonyítékot találni. Ezért biztosítani kell, hogy a bűnüldöző szervek és az illetékes hatóságok megfelelő nyomozási eszközökkel rendelkezzenek a – gyakran több tagállamot érintő – korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos vonatkozó bizonyítékok összegyűjtéséhez. A tagállamoknak továbbá – az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségével (CEPOL) szoros együttműködésben – megfelelő képzést kell biztosítaniuk, többek között az eljárások sikeres lefolytatásához szükséges nyomozási eszközök használatáról, valamint a vagyonvisszaszerzéssel és -elkobzással összefüggésben a korrupcióból származó jövedelmek azonosításáról és számszerűsítéséről is. Ezenfelül ez az irányelv megkönnyíti az információk és bizonyítékok gyűjtését azáltal, hogy a hatóságokat segítő elkövetők tekintetében enyhítő körülményeket határoz meg. A bűnüldöző szervek és az igazságügyi hatóságok számára biztosított képzésnek az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozásokra és büntetőeljárásokra kell irányulnia.

(36) Azok a személyek, akik olyan, múltbeli, folyamatban lévő vagy tervezett korrupciós esetekre vonatkozó információkat jelentenek az illetékes hatóságoknak, amelyek a munkájukkal kapcsolatos tevékenységeik során jutottak a tudomásukra, megtorlás kockázatának vannak kitéve ezzel összefüggésben. Az ilyen közérdekű bejelentők által tett bejelentések erősíthetik a jogérvényesítést, mivel lehetővé teszik az illetékes hatóságok számára a korrupció hatékony megelőzését, felderítését és büntetőeljárás alá vonását. A köz- és magánintézmények ilyen cselekményektől való védelméhez, valamint az átláthatóság, a jó kormányzás és az elszámoltathatóság fokozásához fűződő közérdekre tekintettel szükséges biztosítani, hogy hatékony intézkedések legyenek érvényben, amelyek lehetővé teszik, hogy a közérdekű bejelentők bizalmas csatornákat használjanak, értesítsék az illetékes hatóságokat, valamint azt is, hogy a közérdekű bejelentők védelemben részesüljenek a megtorlással szemben. Az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([13]) az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 325. cikkében említett és a vonatkozó uniós intézkedésekben részletesebben meghatározott, az Unió pénzügyi érdekeit érintő jogsértések bejelentésére, és így az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([14]) hatálya alá tartozó valamennyi bűncselekmény bejelentésére alkalmazandó. Az ezen irányelvben említett bűncselekmények tekintetében az (EU) 2019/1937 irányelvet kell alkalmazni az ilyen bűncselekmények bejelentésére és az ilyen bűncselekményeket bejelentő személyek védelmére az abban meghatározott feltételek mellett. Az (EU) 2019/1937 irányelvből eredő kötelezettségeken túlmenően az illetékes nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a büntetőeljárás keretében bizonyítékokat szolgáltató vagy a büntetőeljárásban más módon együttműködő személyek hozzájuthassanak a szükséges védelemhez, a nemzeti joggal összhangban.

(37) mivel a korrupciós bűncselekmények hátrányosan érintik a társadalmat, és az általában nem képviseltetheti magát áldozatként a büntetőeljárásban, az eredményes jogérvényesítés érdekében az érintett nyilvánosság tagjai számára lehetővé kell tenni, hogy korrupciós ügyekben – a nemzeti joggal összhangban és a vonatkozó eljárási szabályok szerint – a közérdek nevében eljárjanak. Ezen irányelv nem írja elő a tagállamok számára, hogy új eljárási jogokat vezessenek be az érintett nyilvánosság tagjai számára. Azonban amennyiben egy tagállamban az érintett nyilvánosság tagjai számára az ezen irányelv alapján meghatározottaktól eltérő bűncselekményekre vonatkozó egyenértékű helyzetekben léteznek ilyen eljárási jogok, így például az eljárásokban magánfélként való részvétel joga, az ilyen eljárási jogokat az ezen irányelvben meghatározott korrupciós bűncselekményekre vonatkozó eljárásokban is biztosítani kell az érintett nyilvánosság tagjai számára. Az érintett nyilvánosság tagjainak jogai nem érintik az áldozatok 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([15]) meghatározott jogait. „Az érintett nyilvánosság tagjai" és az „áldozatok" fogalmát továbbra is el kell különíteni, és a tagállamokat nem lehet arra kötelezni, hogy az áldozatok jogait az érintett nyilvánosság tagjaira alkalmazzák. Ezen irányelv nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy az érintett nyilvánosság tagjai számára biztosítsák azokat az eljárási jogokat a büntetőeljárás során, amelyeket az érintett nyilvánosság tagjaitól eltérő kategóriákba tartozó személyeknek biztosítanak.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

(38) Ez az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy fogadjanak el és tegyenek közzé a korrupció megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre irányuló nemzeti stratégiát. A tagállamok számára ajánlatos, hogy a nemzeti stratégiát a civil társadalommal, korrupcióellenes szervekkel vagy szervezeti egységekkel, független szakértőkkel, kutatókkal és más érdekelt felekkel konzultálva dolgozzák ki. A nemzeti stratégiának figyelembe kell vennie a tagállamok szükségleteit, sajátosságait és kihívásait.

(39) A független civil társadalmi szervezetek döntő szerepet játszanak a demokrácia megfelelő működése szempontjából, és kulcsszerepet játszanak az Unió alapját képező közös értékek fenntartásában. Éber őrként elengedhetetlen szerepet töltenek be, mivel felhívják a figyelmet a jogállamiságot fenyegető veszélyekre, hozzájárulnak ahhoz, hogy a hatalmon lévők elszámoltathatók legyenek, és biztosítják az alapvető jogok tiszteletben tartását. A tagállamoknak adott esetben elő kell mozdítaniuk a civil társadalom korrupció elleni tevékenységekben való részvételét.

(40) A médiapluralizmus és a tömegtájékoztatás szabadsága kulcsfontosságú tényező a jogállamiság, a demokratikus elszámoltathatóság, az egyenlőség és a korrupció elleni küzdelem szempontjából. A független és plurális média, különösen az oknyomozó újságírás fontos szerepet játszik a közügyek ellenőrzésében, az esetleges korrupció és a feddhetetlenségre vonatkozó előírások megsértésének felderítésében, a tudatosság növelésében és a feddhetetlenség előmozdításában. A tagállamoknak támogató környezetet kell biztosítaniuk az újságírók számára, meg kell védeniük biztonságukat, és proaktívan elő kell mozdítaniuk a tömegtájékoztatás szabadságát és a médiapluralizmust. Az újságírók és más médiaszakemberek védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról szóló, 2021. szeptember 16-i bizottsági ajánlás, a közéletben részt vevő újságíróknak és emberijog-védőknek a nyilvánvalóan megalapozatlan vagy visszaélésszerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel") szembeni védelméről szóló, 2022. április 27-i bizottsági ajánlás, valamint az (EU) 2024/1069 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([16]) fontos biztosítékokat és követelményeket tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy az újságírók, az emberijog-védők és mások akadálytalanul betölthessék szerepüket.

(41) Az ezen irányelvben meghatározott bűncselekmények eredményes kezelése érdekében a tagállamok illetékes hatóságainak szükséges pontos, következetes és összehasonlítható statisztikai adatokat gyűjteniük az említett bűncselekményekről. A tagállamoknak ezért gondoskodniuk kell egy megfelelő rendszer felállításáról az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekre vonatkozó statisztikai adatok rögzítése és előállítása, valamint a meglévő ilyen adatok továbbítása céljából. Fontos, hogy az említett statisztikai adatokat a tagállamok a korrupcióhoz kapcsolódó bűncselekmények mértékének és tendenciáinak elemzésére, valamint a polgárok tájékoztatására használják fel. A tagállamoknak közzé kell tenniük a korrupciós bűncselekményekhez kapcsolódó eljárásokra vonatkozó, az egész tagállamon belül központosított vagy decentralizált szinten már létező adatokból kinyert, vonatkozó statisztikai adatokat. Az említett adatokat a Bizottság ezen irányelv nyomon követése, végrehajtása és értékelése, valamint a jogállamisági eszköztár bármely eszközének – így például az éves jogállamisági jelentésnek – az alkalmazása keretében elemezheti és felhasználhatja.

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1069 irányelve (2024. április 11.) a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan keresetekkel vagy visszaélésszerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel") szembeni védelméről (HL L, 2024/1069, 2024.4.16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

(42) A korrupció elleni hatékony küzdelem szempontjából döntő jelentőséggel bír a korrupciós bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért, az ilyen bűncselekményekre irányuló nyomozásért vagy vádemelésért felelős illetékes hatóságok közötti hatékony információcsere. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes bűnüldöző hatóságok közötti, az Europol Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazásának (SIENA) használatával történő információcserére a nemzeti és uniós joggal összhangban hatékonyan és kellő időben kerüljön sor. Ezen irányelvnek – amelynek célja a korrupciós bűncselekmények közös fogalommeghatározásainak megállapítása –, viszonyítási alapként kell szolgálnia a 603/2013/EU ([17]), az (EU) 2018/1240 ([18]) és az (EU) 2018/1862 ([19]) európai parlamenti és tanácsi rendelet, az (EU) 2016/681 ([20]), az (EU) 2019/1153 ([21]) és az (EU) 2023/977 ([22]) európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2008/633/IB tanácsi határozat ([23]) szerinti, illetékes nemzeti hatóságok közötti információcsere és együttműködés tekintetében.

(43) A korrupció horizontális probléma, és a sebezhetőségek ágazatonként eltérőek, csakúgy, mint azok kezelésének legmegfelelőbb módja. A tagállamoknak ezért – megfelelő időközönként – értékelést kell végezniük a korrupció kockázatának leginkább kitett ágazatok vagy foglalkozások azonosítása érdekében, és intézkedéseket kell kidolgozniuk az azonosított ágazatokat vagy foglalkozásokat érintő főbb kockázatok kezelésére, beleértve adott esetben az azonosított ágazatok vagy foglalkozások sajátosságaihoz igazodó tudatosságnövelő tevékenységek rendszeres megszervezését is. Az átfogó nemzeti korrupcióellenes stratégiákkal rendelkező tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az említett stratégiákban foglalkoznak kockázatértékeléseikkel, feltéve, hogy rendszeresen értékelik a kockázatokat és felülvizsgálják az intézkedéseket. Például, amint azt a „Befektetői állampolgársági és letelepedési programok az Európai Unióban" című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, 2019. január 23-i bizottsági jelentés megállapítja, a befektetői letelepedési programok a korrupció szempontjából a magas kockázatot jelentő ágazatok közé tartoznak, ezért azokat is be kell vonni a korrupció kockázatának leginkább kitett ágazatok értékelésébe és a tagállamok által az ezen irányelvben előírtak szerint lebonyolítandó képzésekbe.

(44) Az uniós és a nemzeti pénzügyi érdekek azonos szintű védelmének biztosítása érdekében az (EU) 2017/1371 irányelv rendelkezéseit össze kell hangolni ezen irányelv rendelkezéseivel. E célból az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekre alkalmazandó szabályoknak a büntetőjogi és nem büntetőjogi szankciók, a súlyosító és enyhítő körülmények és az elévülési idők tekintetében egyenértékűnek kell lenniük az ezen irányelvben meghatározott szabályokkal.

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 603/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 180., 2013.6.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/603/oj).

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1240 rendelete (2018. szeptember 12.) az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról (HL L 236., 2018.9.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([19]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/681 irányelve (2016. április 27.) az utasnyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról (HL L 119., 2016.5.4., 132. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1153 irányelve (2019. június 20.) a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 186., 2019.7.11., 122. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1153/oj).

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 134., 2023.5.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj).

([23]) A Tanács 2008/633/IB határozata (2008. június 23.) a vízuminformációs rendszerhez (VIS) a tagállamok kijelölt hatóságai, valamint az Europol számára a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében, betekintés céljából történő hozzáférésről (HL L 218., 2008.8.13., 129. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/633/oj).

(45) Ezen irányelv végrehajtása során a nemzeti pénzügyi érdekek védelmével egyenértékű védelmet kell biztosítani az Unió pénzügyi érdekei számára.

(46) mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a korrupció területén a bűncselekmények fogalommeghatározásaira vonatkozó közös minimumszabályok megállapítását valamennyi tagállamban, valamint az e bűncselekményekre vonatkozó hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciók rendelkezésre állását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban ezen irányelv terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(47) A büntetőjogi szankciók alkalmazásának szándékolt visszatartó ereje rendkívüli körültekintést kíván az alapvető jogok tekintetében. Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető elveket, így különösen a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a személyes adatok védelmét, a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a munkavállaláshoz való jogot, a vállalkozás szabadságát, a tulajdonhoz való jogot, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, az ártatlanság vélelmét és a védelemhez való jogot, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveit, valamint a *ne bis in idem* elvét.

(48) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([24]) 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban az európai adatvédelmi biztos 2023. június 21-én véleményt nyilvánított.

(49) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország a 2023. július 10-én kelt levelében bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában.

(50) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. A 2003/568/IB kerethatározat továbbra is kötelező és alkalmazandó Dániára,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg a korrupció terén a bűncselekményi tényállások és a büntetőjogi és a nem büntetőjogi szankciók meghatározására, valamint intézkedéseket határoz meg a korrupció megelőzése és a korrupció elleni küzdelem hatékonyabbá tételére.

([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „vagyon”: mindennemű pénzeszköz vagy vagyoni eszköz – ideértve a kriptoeszközöket is –, beleértve az anyagi vagy eszmei, ingó vagy ingatlan, materiális vagy immateriális javakat, valamint bármilyen formájú olyan jogi dokumentum vagy okirat – ideértve az elektronikust és digitálist is –, amely bizonyítja az ilyen pénzeszközhöz vagy vagyoni eszközökhöz fűződő jogcímet vagy az azokban való érdekeltséget;

2. „hivatalos személy”:

   a) uniós tisztviselő, valamint tagállami vagy harmadik országbeli nemzeti tisztviselő;

   b) bármely egyéb, a nemzeti joggal összhangban közfeladat ellátására kijelölt személy, aki ilyen feladatot lát el, ideértve azokat is, akiket a tagállamokban vagy harmadik országokban hatóság bízott meg vagy akik ténylegesen hatósági felügyelet alatt állnak;

   c) olyan személy, aki egy nemzetközi szervezetnél vagy nemzetközi bíróságnál megbízás alapján közfeladatot lát el;

3. „uniós tisztviselő”: olyan személy, aki:

   a) a 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendeletben ([25]) megállapított, az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei (a továbbiakban: a személyzeti szabályzat) értelmében vett tisztviselő vagy az Unióval szerződéses viszonyban álló egyéb alkalmazott; vagy

   b) valamely tagállam vagy valamely közjogi vagy magánjogi szerv által az Unióhoz kirendelt olyan személy, aki az uniós tisztviselők vagy egyéb alkalmazottak által ellátott feladatokkal egyenértékű feladatokat lát el.

   Valamely uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség tagjai, valamint az ilyen szervek személyzete uniós tisztviselőknek tekintendők, amennyiben a személyzeti szabályzat nem vonatkozik rájuk;

4. „nemzeti tisztviselő”: besorolásától függetlenül bármely olyan személy, aki nemzeti, regionális vagy helyi szinten végrehajtási, közigazgatási vagy igazságszolgáltatási tisztséget tölt be, függetlenül attól, hogy azt kinevezés vagy választás alapján, vagy szerződés útján történő foglalkoztatás alapján, állandó vagy ideiglenes jelleggel, díjazás ellenében vagy ingyenesen teszi-e.

   A nemzeti joggal összhangban nemzeti tisztviselőnek kell tekinteni minden olyan személyt, aki nemzeti, regionális vagy helyi szinten jogalkotó tisztséget tölt be;

5. „választott bíró”: bármely olyan személy, akit felkérnek arra, hogy a választott bírósági szerződés felei által előterjesztett jogvitákban jogilag kötelező erejű határozatot hozzon, amennyiben a választott bíró jogállása a nemzeti jogban meg lett határozva;

6. „esküdt”: egy vádlott bűnösségét tárgyalás keretében megállapítani hivatott szerv tagjaként a nemzeti joggal összhangban eljáró bármely személy;

7. „kötelességszegés”: magában foglalja legalább bármely azon magatartást, amely jogszabályi kötelezettség megszegésének vagy magánszektorbeli szervezetet vezető vagy ilyennél dolgozó személy szakmai tevékenységére irányadó szakmai előírások vagy utasítások megszegésének minősül;

([25]) A Tanács 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendelete (1968. február 29.) az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről (HL L 56., 1968.3.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

8. „jogi személy”: az alkalmazandó nemzeti jog értelmében jogi személyiséggel rendelkező bármely szervezet, az államok és a közhatalmi jogosítványokat gyakorló közjogi szervek, valamint a nemzetközi közjogi szervezetek kivételével;

9. „magas rangú tisztviselő”: a nemzeti joggal összhangban kulcsfontosságú végrehajtási, közigazgatási, jogalkotási vagy igazságszolgáltatási feladatokkal megbízott hivatalos személy; e fogalomba beletartozhatnak a következők: központi és regionális kormányzatok vezetői, központi és regionális kormányzatok tagjai, miniszterhelyettesek, államtitkárok, kulcsfontosságú politikai tanácsadók, a miniszteri titkárságok vagy kabinetek – amennyiben vannak ilyenek – vezetői és tagjai, a parlamentek tagjai, az alkotmánybíróság és a legfelsőbb bíróság tagjai, a legfőbb ügyész, továbbá a legfőbb ellenőrző intézmények tagjai, valamint az Európai Bizottság biztosi testületének tagjai és az Európai Parlament tagjai.

   Ezen irányelvnek a magas rangú tisztviselőkre vonatkozó rendelkezései nem érintik a nemzeti alkotmányokban vagy jogszabályokban meghatározott mentességeket és kiváltságokat.

II. FEJEZET

KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK

3. cikk

Vesztegetés a közszektorban

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi magatartások – amennyiben szándékosak – bűncselekménynek minősüljenek:

a) hivatalos személy vagy harmadik fél részére bármilyen jogtalan előny ígérete, felajánlása vagy nyújtása, közvetlenül vagy közvetítő útján, annak érdekében, hogy az említett hivatalos személy a hatásköre gyakorlása során valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon (aktív vesztegetés a közszektorban);

b) hivatalos személy által saját maga vagy harmadik személy javára bármilyen jogtalan előny kérése vagy elfogadása, közvetlenül vagy közvetítő útján, vagy ilyen előny felajánlásának vagy ígéretének elfogadása, annak érdekében, hogy az említett hivatalos személy a hatásköre gyakorlása során valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon (passzív vesztegetés a közszektorban).

E cikk alkalmazásában a választott bírákat és az esküdteket hivatalos személyeknek kell tekinteni.

4. cikk

Vesztegetés a magánszektorban

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következő magatartások – amennyiben szándékosak – gazdasági, pénzügyi, vagy üzleti vagy kereskedelmi tevékenységek során bűncselekménynek minősüljenek:

a) bármilyen jogtalan előny ígérete, felajánlása vagy nyújtása – közvetlenül vagy közvetítő útján – olyan személynek, aki bármilyen minőségben magánszektorbeli szervezetet vezet vagy annál dolgozik, e személy vagy egy harmadik fél javára annak érdekében, hogy az említett személy kötelességét megszegve valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon (aktív vesztegetés a magánszektorban);

b) bármilyen jogtalan előny kérése vagy elfogadása, vagy ilyen előny felajánlásának vagy ígéretének elfogadása – közvetlenül vagy közvetítő útján – olyan személy által, aki bármilyen minőségben magánszektorbeli szervezetet vezet vagy annál dolgozik, e személy vagy egy harmadik fél javára annak érdekében, hogy az említett személy kötelességét megszegve valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon (passzív vesztegetés a magánszektorban).

5. cikk

Hűtlen kezelés

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben szándékos cselekményről van szó, a hivatalos személy által – akár saját, akár más személy vagy szervezet javára, akár az érintett köz- vagy magánszervezet pénzügyi érdekeit sértve – elkövetett, a közvetlenül vagy közvetve az említett hivatalos személyre bízott vagyon rendeltetésétől eltérő lekötése, kifizetése, elsajátítása vagy felhasználása bűncselekménynek minősüljön.

(2) A tagállamok megtehetik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy bűncselekménynek minősüljön valamely vagyon annak eredeti rendeltetésével ellentétes lekötése, kifizetése, elsajátítása vagy felhasználása gazdasági, pénzügyi, vagy üzleti vagy kereskedelmi tevékenység során bármilyen minőségben egy magánszektorbeli szervezetet vezető vagy annál dolgozó, a vagyon kezelésével közvetlenül vagy közvetve megbízott személy által, ha ezek elkövetése arra irányul, hogy e személy vagy valamely más személy vagy szervezet ezáltal előnyhöz jusson, vagy ha ezek sértik az érintett közjogi vagy magánjogi szervezet pénzügyi érdekeit.

6. cikk

Befolyással üzérkedés

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következő magatartások – amennyiben szándékosak – bűncselekménynek minősüljenek:

a) bármely személy részére bármilyen jogtalan előny ígérete, felajánlása vagy nyújtása, közvetlenül vagy közvetítő útján, annak érdekében, hogy e személy helytelen befolyást gyakoroljon valamely, egy hivatalos személy által a hatásköre gyakorlása során megvalósítandó cselekményre vagy mulasztásra annak céljából, hogy egy hivatalos személytől jogtalan előnyt szerezzen;

b) bármely személy által bármilyen jogtalan előny kérése vagy elfogadása, közvetlenül vagy közvetítő útján, vagy ilyen előny felajánlásának vagy ígéretének elfogadása, annak érdekében, hogy e személy helytelen befolyást gyakoroljon valamely, egy hivatalos személy által a hatásköre gyakorlása során megvalósítandó cselekményre vagy mulasztásra annak céljából, hogy egy hivatalos személytől jogtalan előnyt szerezzen.

E cikk alkalmazásában a választott bírákat és az esküdteket hivatalos személyeknek kell tekinteni.

(2) Ahhoz, hogy az (1) bekezdésben említett magatartások bűncselekménynek minősüljenek, lényegtelen, hogy sor kerül-e befolyásgyakorlásra, valamint hogy az állítólagos befolyásolás a kívánt eredményre vezet-e.

7. cikk

Hivatali kötelességszegés

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy legalább bizonyos olyan súlyos jogsértések bűncselekménynek minősüljenek, amennyiben szándékosak, amelyeket valamely hivatalos személy a hatáskörének gyakorlása során valamilyen cselekmény megvalósítása vagy annak elmulasztása révén követ el. A tagállamok e cikk alkalmazását a hivatalos személyek bizonyos kategóriáira korlátozhatják.

8. cikk

Az igazságszolgáltatás akadályozása

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következő magatartások – amennyiben szándékosak – egy vagy több bűncselekménynek minősüljenek:

a) a 3–6. cikkben, a 9. cikkben és a 11. cikkben említett bármely bűncselekmény elkövetésével kapcsolatos eljárásban közvetlenül vagy közvetítő útján fizikai erőszak, fenyegetés vagy megfélemlítés alkalmazása, vagy előny ígérete, felajánlása vagy nyújtása hamis tanúvallomásra késztetés vagy a vallomástételbe vagy a bizonyítékok nyújtásába való beavatkozás céljából;

b) a 3–6.cikkben, a 9. cikkben és a 11. cikkben említett bármely bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban közvetlenül vagy közvetítő útján fizikai erőszak, fenyegetés vagy megfélemlítés alkalmazása egy igazságszolgáltatási tisztséget betöltő személy vagy egy bűnüldöző hatóság tagja hivatali kötelességének teljesítésébe történő beavatkozás céljából.

9. cikk

Korrupciós bűncselekményekből való meggazdagodás

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy bűncselekménynek minősüljön az olyan vagyon hivatalos személy általi szándékos megszerzése, birtoklása vagy felhasználása, amely vagyonról a hivatalos személy az átvételekor tudja, hogy az a 3–6. cikkben, a 8. cikkben és a 11. cikkben említett bűncselekmények bármelyikének egy másik hivatalos személy általi elkövetéséből származik.

10. cikk

Eltitkolás

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy bűncselekménynek minősüljön a vagyon valódi természetének, forrásának, helyének, a róla való rendelkezésnek, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának szándékos eltitkolása vagy leplezése annak ismeretében, hogy az ilyen vagyon a 3–6., a 8. és a 11. cikkben említett bűncselekmények bármelyikének elkövetéséből származik.

11. cikk

Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. cikkben és a 8–10. cikkben említett valamely bűncselekmény elkövetésére való felbujtás bűncselekménynek minősüljön.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. cikkben és a 8–10. cikkben említett valamely bűncselekmény elkövetéséhez nyújtott bűnsegély bűncselekménynek minősüljön.

(3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 9. és a 10. cikkben említett valamely bűncselekmény elkövetésének kísérlete bűncselekményként legyen büntetendő, továbbá mérlegelik a szükséges intézkedések megtételét annak biztosítására, hogy a 3–6. cikkben említett bűncselekmények legalább egyikének elkövetésére irányuló kísérlet bűncselekményként legyen büntetendő.

12. cikk

Természetes személyekkel szembeni szankciók és intézkedések

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–11. cikkben említett bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal legyenek büntetendők.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy:

a) a 3. cikkben említett bűncselekmény, amennyiben a hivatalos személy által megvalósítandó cselekmény vagy az attól való tartózkodás az említett hivatalos személy kötelességének megsértését jelenti, legalább öt év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyen büntetendő;

b) az 5. cikk (1) bekezdésében, valamint a 9. és a 10. cikkben említett bűncselekmények legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyenek büntetendők;

c) a 3. cikkben említett bűncselekmények – amennyiben a hivatalos személy által megvalósítandó cselekmény vagy az attól való tartózkodás nem jelenti az említett hivatalos személy kötelességének megsértését –, továbbá a 4. cikkben és a 6. cikkben említett bűncselekmények legalább három év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyenek büntetendők.

(3) A tagállamok előírhatják, hogy az 5. cikkben szereplő magatartások ne minősüljenek bűncselekménynek, ha az azok eredményeként keletkező előny vagy kár mértéke nem éri el a 10 000 EUR összeget. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 10 000 EUR-s küszöbértéket vagy azt meghaladó értéket az 5. cikk hatálya alá tartozó, egymással összefüggő és azonos jellegű magatartások sorozata révén is el lehessen érni, amennyiben ezeket a magatartásokat ugyanaz az elkövető valósítja meg.

(4) E cikk (1) és (2) bekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekményeket elkövető természetes személyekkel szemben a magatartás súlyosságával arányos további büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókat vagy intézkedéseket is alkalmazni lehessen. Az ilyen szankciók vagy intézkedések a következőket foglalhatják magukban:

a) pénzbüntetések;

b) közhivatalból való eltávolítás, felfüggesztés és áthelyezés;

c) a következőktől való eltiltás:

i. közhivatal betöltése;

ii. közfeladat ellátása;

iii. tisztség betöltése egy egészben vagy részben az adott tagállam tulajdonában lévő jogi személyben;

iv. olyan üzleti tevékenység folytatása, amely a vonatkozó bűncselekmény elkövetését eredményezte, vagy lehetővé tette azt;

d) közhivatali tisztségre való jelöltetéstől való ideiglenes eltiltás;

e) az olyan tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása, amelyek a vonatkozó bűncselekmény elkövetését eredményezték, vagy lehetővé tették azt;

f) a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat, a koncessziókat és az engedélyeket is;

g) közérdek fennállása esetén az elkövetett bűncselekményre és a kiszabott szankciókra vagy intézkedésekre vonatkozó bírósági határozat egészének vagy egy részének közzététele, a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok sérelme nélkül.

13. cikk

Jogi személyek felelőssége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a jogi személyeket felelősségre lehessen vonni a 3–6. és a 8–11. cikkben említett olyan bűncselekményekért, amelyeket az említett jogi személyek javára bármely olyan személy követett el – akár egyénileg, akár az említett jogi személy valamely szervezeti egységének részeként eljárva –, aki az érintett jogi személyen belül vezető beosztást tölt be, a következők közül egy vagy több alapján:

a) a jogi személy képviseletére való jogosultság;

b) a jogi személy nevében gyakorolt döntési jogkör; vagy

c) a jogi személyen belüli irányítás gyakorlásának joga.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyeket felelősségre lehessen vonni abban az esetben, ha valamely, az e cikk (1) bekezdésében említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé, hogy az adott jogi személynek alárendelt valamely személy az említett jogi személy javára a 3–6. és a 8–11. cikkben említett valamely bűncselekményt elkövesse.

(3) A jogi személyek e cikk (1) és (2) bekezdése alapján fennálló felelőssége nem zárja ki az olyan természetes személyek elleni büntetőeljárást, akik tettesként követik el a 3–6. és 8–11. cikkben említett bűncselekményeket, vagy azokban felbujtóként vagy bűnsegédként vesznek részt.

14. cikk

Jogi személyekkel szembeni szankciók és intézkedések

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 13. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján felelősségre vont jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókkal vagy intézkedésekkel legyen büntethető.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 13. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekmények miatt felelősségre vont jogi személyekre kiszabható szankciók vagy intézkedések büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzbírságokat is magukban foglaljanak, amelyek összege arányos kell, hogy legyen a magatartás súlyosságával, valamint az érintett jogi személy egyéni, pénzügyi és egyéb körülményeivel, és amelyekbe a magatartás súlyosságával arányos egyéb büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciók vagy intézkedések is beletartozhatnak, mint például:

a) az állami kedvezményekből vagy támogatásokból való kizárás;

b) a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat, a koncessziókat és az engedélyeket is;

c) az üzleti tevékenység gyakorlásától való ideiglenes vagy végleges eltiltás;

d) az olyan tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása, amelyek a vonatkozó bűncselekmény elkövetését eredményezték vagy lehetővé tették azt;

e) a hatóságok számára lehetőség biztosítása arra, hogy megsemmisítsék vagy felbontsák azt a szerződést, amellyel összefüggésben a bűncselekményt elkövették;

f) bírósági felügyelet alá helyezés;

g) bíróság által elrendelt felszámolás;

h) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények bezárása; valamint

i) közérdek fennállása esetén az elkövetett bűncselekményre és a kiszabott szankciókra vagy intézkedésekre vonatkozó bírósági határozat egészének vagy egy részének közzététele, a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok sérelme nélkül.

(3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. és a 9. cikkben említett bűncselekményekért legalább egy, a 13. cikk (1) bekezdése alapján felelősségre vont jogi személy büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzbírsággal legyen büntethető, amelynek összege arányos kell, hogy legyen a magatartás súlyosságával, valamint az érintett jogi személy egyéni, pénzügyi és egyéb körülményeivel. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ilyen pénzbírság felső tétele ne legyen kevesebb, mint:

a) a 3–5. cikkben említett bűncselekmények esetében:

i. a jogi személy által a bűncselekmény elkövetését megelőző üzleti évben vagy a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző üzleti évben elért teljes globális árbevétel 5 %-a; vagy

ii. egy 40 000 000 EUR-nak megfelelő összeg;

b) a 6., a 8. és a 9. cikkben említett bűncselekmények esetében:

i. a jogi személy által a bűncselekmény elkövetését megelőző üzleti évben vagy a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző üzleti évben elért teljes globális árbevétel 3 %-a; vagy

ii. egy 24 000 000 EUR-nak megfelelő összeg.

A tagállamok megállapíthatnak szabályokat azon esetekre, amikor a pénzbírság összegét nem lehet a jogi személy által a bűncselekmény elkövetését megelőző üzleti évben vagy a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző üzleti évben elért teljes globális árbevétel alapján meghatározni.

15. cikk

Súlyosító körülmények

(1) Amennyiben az még nem tartozik a 3–6. és a 9. cikkben említett bűncselekmények tényállási elemei közé, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. és a 9–11. cikkben említett vonatkozó bűncselekményekkel kapcsolatban súlyosító körülménynek minősüljön az a körülmény, hogy a bűncselekményeket a 2008/841/IB kerethatározat értelmében vett bűnszervezet keretében követték el.

(2) Amennyiben a következő körülmények még nem tartoznak a 3–6. és a 9. cikkben említett bűncselekmények tényállási elemei közé, a tagállamok megtehetik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. és a 9–11. cikkben említett vonatkozó bűncselekményekkel kapcsolatban a következő körülmények közül egy vagy több – a nemzeti joggal összhangban – súlyosító körülménynek legyen tekinthető:

a) az elkövető magas rangú tisztviselő;

b) az elkövetőt korábban már jogerősen elítélték a 3–6. és a 9–11. cikkben említettekkel megegyező jellegű bűncselekményért;

c) az elkövető jelentős előnyhöz jutott, vagy a bűncselekmény jelentős kárt okozott, amennyiben az említett előny vagy kár meghatározható;

d) az elkövető nyomozási, vádhatósági vagy igazságszolgáltatási feladatokat lát el;

e) az elkövető kihasználta a bűncselekmény elkövetésében részt vevő személy kiszolgáltatott helyzetét;

f) az elkövető az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([26]) 2. cikke értelmében vett kötelezett szolgáltató, vagy kötelezett szolgáltató alkalmazottja, vagy – akár egyénileg, akár a kötelezett szolgáltató valamely szervezeti egységének részeként – jogosult az adott szolgáltató képviseletére, vagy jogosult az adott szolgáltató nevében döntéseket hozni, vagy a kötelezett szolgáltatón belül ellenőrzést gyakorolni, és a bűncselekményt szakmai tevékenységének gyakorlása során követte el.

16. cikk

Enyhítő körülmények

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–6. és a 8–11. cikkben említett, vonatkozó bűncselekmények tekintetében a következő körülmények közül egy vagy több a nemzeti joggal összhangban enyhítő körülménynek minősülhessen:

a) az elkövető olyan információt szolgáltat az illetékes hatóságok számára, amelyet azok egyébként nem tudtak volna megszerezni, segítséget nyújtva számukra a többi elkövető azonosításában vagy felelősségre vonásában;

b) az elkövető olyan információt szolgáltat az illetékes hatóságok számára, amelyet azok egyébként nem tudtak volna megszerezni, segítséget nyújtva számukra bizonyíték felderítésében;

c) ha egy jogi személyt felelősségre vonnak a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekmény bármelyikéért, és – kivéve, ha ez indokot képez a felelősség kizárására – az említett jogi személy a bűncselekmény elkövetése előtt vagy után hatékony belső ellenőrzéseket, etikai normákkal kapcsolatos tájékoztatást, valamint megfelelőségi programokat hajtott végre a korrupció megelőzése érdekében;

d) ha egy jogi személyt felelősségre vonnak a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekmény bármelyikéért, és az említett jogi személy a bűncselekmény felfedezését követően gyorsan és önként felfedte a bűncselekményt az illetékes hatóságok előtt, és korrekciós intézkedéseket tett.

A c) és d) pontban említett enyhítő körülmények kizárólag jogi személyekre alkalmazandók.

17. cikk

A korrupciós bűncselekmények nyomozása és az azokkal kapcsolatos vádemelések alóli kiváltságok és mentességek

Amennyiben ez nem ellentétes a tagállamok alkotmányával, alkotmányos elveivel és jogszabályaival, a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások és vádemelések tekintetében a nemzeti tisztviselőknek biztosított kiváltságok és mentességek megvonhatók legyenek.

([26]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).

18. cikk

Joghatóság

(1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megállapítsa az ezen irányelvben említett bűncselekményekre vonatkozó joghatóságát, amennyiben:

a) a bűncselekményt egészben vagy részben a területén követték el;

b) az elkövető az adott tagállam állampolgára.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot, ha úgy döntenek, hogy joghatóságukat kiterjesztik az ezen irányelvben említett, a területükön kívül elkövetett egy vagy több bűncselekményre, amennyiben:

a) az elkövető szokásos tartózkodási helye az adott tagállam területén van;

b) a bűncselekményt az adott tagállam állampolgára vagy olyan személy ellen követték el, akinek szokásos tartózkodási helye az adott tagállamban van;

c) a bűncselekményt az adott tagállam területén letelepedett jogi személy javára követték el;

d) a bűncselekményt jogi személy javára, teljes egészében vagy részben az adott tagállam területén általa folytatott üzleti tevékenység kapcsán követték el.

(3) Amennyiben egy, az ezen irányelvben említett bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, ezek a tagállamok együttműködnek annak meghatározásában, hogy melyik tagállamnak kell lefolytatnia a büntetőeljárást. Az ügyet adott esetben a 2009/948/IB tanácsi kerethatározat ([27]) 12. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Eurojusthoz kell utalni.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetekben a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy joghatóságuk gyakorlása ne függjön attól a feltételtől, hogy a büntetőeljárás megindítására kizárólag a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti állam által tett feljelentést, vagy a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti államban tett bejelentést követően kerülhet sor.

19. cikk

Elévülési idők

(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt írjanak elő, amely a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások, vádemelések és tárgyalások lefolytatása, valamint bírósági határozatok meghozatala tekintetében elegendő időt biztosít az említett bűncselekmények elkövetését követően ahhoz, hogy az említett bűncselekményekkel szemben hatékonyan lehessen fellépni. Az említett elévülési idő a következő:

a) az olyan bűncselekmény elkövetésétől számított legalább nyolc év, amelynek esetében a büntetési tétel felső határa legalább négy év szabadságvesztés;

b) az olyan bűncselekmény elkövetésétől számított legalább öt év, amelynek esetében a büntetési tétel felső határa legalább három év szabadságvesztés.

([27]) A Tanács 2009/948/IB kerethatározata (2009. november 30.) a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről (HL L 328., 2009.12.15., 42. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt írjanak elő, amely a 3–6. és a 8–11. cikkben említett bűncselekmények ügyében hozott jogerős ítéleteket követően elegendő időt biztosít a kiszabott szankciók végrehajtására. Az említett elévülési idő a következő:

a) a jogerős ítélet meghozatalának időpontjától számított legalább tíz év a következő esetekben:

i. egy évet meghaladó szabadságvesztés-büntetés; vagy

ii. olyan bűncselekményért kirótható szabadságvesztés-büntetés, amely büntetési tételének felső határa legalább négy év szabadságvesztés;

b) a jogerős ítélet meghozatalának időpontjától számított legalább öt év a következő esetekben:

i. legfeljebb egy év szabadságvesztés-büntetés; vagy

ii. olyan bűncselekményért kirótható szabadságvesztés-büntetés, amely büntetési tételének felső határa legalább három év szabadságvesztés.

(3) E cikk (1) bekezdésétől eltérve, a tagállamok rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetében megszakítható vagy felfüggeszthető. Ez az időtartam nem lehet rövidebb, mint:

a) öt év olyan bűncselekmények esetében, amelyek büntetési tételének felső határa legalább négy év szabadságvesztés;

b) három év olyan bűncselekmények esetében, amelyek büntetési tételének felső határa legalább három év szabadságvesztés.

(4) E cikk (2) bekezdésétől eltérve, a tagállamok rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetében megszakítható vagy felfüggeszthető. Ez az időtartam nem lehet rövidebb, mint:

a) a jogerős ítélet meghozatalának időpontjától számított öt év a következő esetekben:

i. egy évet meghaladó szabadságvesztés-büntetés; vagy

ii. olyan bűncselekményért kirótható szabadságvesztés-büntetés, amely büntetési tételének felső határa legalább négy év szabadságvesztés;

b) a jogerős ítélet meghozatalának időpontjától számított három év a következő esetekben:

i. legfeljebb egy év szabadságvesztés-büntetés; vagy

ii. olyan bűncselekményért kirótható szabadságvesztés-büntetés, amely büntetési tételének felső határa legalább három év szabadságvesztés.

III. FEJEZET

MEGELŐZÉS, BEJELENTÉS ÉS KIVIZSGÁLÁS

20. cikk

A korrupció megelőzése

(1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket tesznek – így különösen tájékoztató és figyelemfelhívó kampányokat folytatnak – annak érdekében, hogy a közvéleményben és a magánszektorban tudatosítsák a korrupció hatásait és káros következményeit, azzal a céllal, hogy csökkentsék a korrupciós bűncselekmények elkövetésének általános szintjét, valamint a korrupció kockázatát.

(2) A tagállamok intézkedéseket hoznak abból a célból, hogy a korrupció megelőzése érdekében magas szintű feddhetetlenséget, átláthatóságot és elszámoltathatóságot biztosítsanak a közigazgatásban és a hivatali döntéshozatalban. A tagállamok elősegítik az említett elveken alapuló közszolgálati kultúra kialakítását, gondoskodva arról, hogy a nemzeti tisztviselők és közigazgatási szervek folyamatosan fejlesszék a megfelelő szakmai elvárások fenntartásához szükséges kapacitásaikat, valamint az összeférhetetlenségi helyzetekkel és a korrupció kockázataival kapcsolatos tudatosságukat.

(3) A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy megelőző eszközök álljanak rendelkezésre. Ezen eszközök közé tartozhatnak például a következők: a közérdekű információkhoz való megfelelő hozzáférés, a közszektoron belüli összeférhetetlenségek feltárására és kezelésére vonatkozó szabályok, a választott hivatalos személyek és politikai pártok jelöltjei finanszírozásának átláthatóságát biztosító intézkedések, a vagyonnyilatkozatokra és az ilyen nyilatkozatok ellenőrzésére vonatkozó szabályok, a nemzeti jog által kijelölt nemzeti tisztviselők érdekeltségi nyilatkozataira és az ilyen tisztviselőket érintő forgóajtó-jelenséggel kapcsolatos helyzetekre vonatkozó szabályok, a jelentős vagyoni eszközök vagy érdekeltségek bejelentésének elmulasztására vonatkozó szabályok, valamint a magán- és a közszektor közötti kölcsönhatást szabályozó szabályok.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a köz- és magánszektorban egyaránt rendelkezésre álljanak a korrupció megelőzését szolgáló intézkedések, amelyek az adott tevékenységi terület sajátos kockázataihoz igazodnak. Ezek az intézkedések a feddhetetlenség erősítését és a korrupciós lehetőségek megelőzését célzó tevékenységeket foglalnak magukban legalább a következő személyek körében:

a) magas rangú tisztviselők;

b) bűnüldöző és igazságügyi hatóságok, beleértve a kinevezésükkel és magatartásukkal kapcsolatos intézkedéseket is.

(5) A tagállamok – megfelelő időközönként – értékelést végeznek a korrupció kockázatának leginkább kitett ágazatok, valamint foglalkozások azonosítása céljából, és intézkedéseket dolgoznak ki az azonosított ágazatokban, valamint foglalkozásokban fennálló fő kockázatok kezelése érdekében.

(6) Az (5) bekezdésben említett értékelést követően a tagállamok szükség szerint az azonosított ágazatok, valamint foglalkozások sajátosságaihoz igazított, rendszeres figyelemfelhívó tevékenységeket szerveznek, többek között az etikai normákkal kapcsolatban.

(7) A tagállamok adott esetben intézkedéseket hoznak a civil társadalom, a tudományos élet képviselői, a nem kormányzati szervezetek és a közösségalapú szervezetek korrupcióellenes tevékenységekben való részvételének előmozdítása érdekében.

21. cikk

Nemzeti stratégiák

A meglévő szakpolitikák sérelme nélkül minden tagállam nemzeti stratégiát fogad el és tesz közzé a korrupció megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, amelyben meghatározza a célkitűzéseket, a prioritásokat és a megfelelő intézkedéseket, valamint az említett célkitűzések eléréséhez szükséges eszközöket. A tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy e nemzeti stratégiákat a civil társadalommal, a 22. cikkben említett releváns szervekkel vagy egységekkel, független szakértőkkel, kutatókkal és más érdekelt felekkel konzultálva dolgozzák ki, és e nemzeti stratégiák figyelembe vegyék a tagállamok szükségleteit, sajátosságait és kihívásait.

22. cikk

Korrupcióellenes szervek, illetve szervezeti egységek

(1) A korrupció elleni, közös alapon való küzdelem előmozdítása érdekében a tagállamok biztosítják, hogy egy vagy több olyan szerv vagy szervezeti egység működjön, amelynek feladata a korrupció megelőzése, és ezek rendelkezzenek a korrupció elleni küzdelemhez szükséges szakértelemmel. Ezen szervek vagy szervezeti egységek feladatai közé adott esetben a következők tartozhatnak:

a) a nemzeti jog által kijelölt nemzeti tisztviselők vagyonnyilatkozatainak értékelése;

b) a nemzeti tisztviselőkre és közigazgatási intézményekre alkalmazandó átláthatósági szabályoknak való megfelelés nyomon követése;

c) a közszektorbeli összeférhetetlenségre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek és szabályoknak való megfelelés nyomon követése;

d) a korrupció kockázatának leginkább kitett ágazatok, valamint foglalkozások azonosítása;

e) együttműködés azokkal az illetékes hatóságokkal, szervekkel vagy szervezeti egységekkel, amelyek feladata a korrupció visszaszorítása.

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy egy vagy több olyan szerv vagy szervezeti egység működjön, amelynek feladata a korrupció visszaszorítása és kivizsgálása.

(3) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett szervek vagy szervezeti egységek:

a) indokolatlan beavatkozás nélkül működjenek;

b) a nyilvánosság körében ismertek legyenek;

c) adott esetben törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésekkel létrehozott átlátható eljárásokkal összhangban döntéseket hozzanak vagy ajánlásokat tegyenek;

d) beszámoljanak fő tevékenységeikről és azok eredményeiről.

23. cikk

Erőforrások

A tagállamok biztosítják, hogy a korrupció megelőzésének és visszaszorításának feladatával megbízott szervek vagy szervezeti egységek megfelelő számú szakképzett alkalmazottal, valamint az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos feladataik hatékony ellátásához szükséges pénzügyi, technikai és technológiai erőforrásokkal rendelkezzenek.

24. cikk

Képzés

(1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket, hogy naprakész képzést biztosítson a nemzeti tisztviselői számára annak érdekében, hogy azok azonosítani tudják a feladataik ellátása során esetlegesen felmerülő korrupció különböző formáit és a korrupciós kockázatokat, valamint időben és megfelelő módon tudjanak reagálni minden gyanús tevékenységre.

(2) Az igazságszolgáltatás függetlenségének és az igazságszolgáltatás szervezetében az Unión belül fennálló különbségeknek a sérelme nélkül minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket, hogy speciális és naprakész képzést biztosítson azon bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számára, amelyek feladata az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekmények ügyében folytatott nyomozások és büntetőeljárások lefolytatása.

25. cikk

A bűncselekményeket bejelentő, illetve azok nyomozását segítő személyek védelme

(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (EU) 2019/1937 irányelv az abban meghatározott feltételeknek megfelelően alkalmazandó legyen az ezen irányelv 3–11. cikkében említett bűncselekmények bejelentésére és az ilyen bűncselekményeket bejelentő személyek védelmére.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekményeket bejelentő, bizonyítékot szolgáltató vagy az illetékes hatóságokkal más módon együttműködő bármely személy számára védelmi, támogató és segítő intézkedések legyenek hozzáférhetők a büntetőeljárás keretében, a nemzeti joggal összhangban.

26. cikk

Nyomozási eszközök

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy hatékony és arányos nyomozási eszközök álljanak rendelkezésre az ezen irányelvben említett bűncselekmények esetében folytatott nyomozások és vádemelések céljára. Adott esetben ezeknek az eszközöknek magukban kell foglalniuk speciális, például a szervezett bűnözés elleni küzdelemben vagy egyéb súlyos bűncselekmények esetében használt nyomozási eszközöket is.

27. cikk

Befagyasztás és elkobzás

A tagállamok megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék az ezen irányelv II. fejezetében említett bűncselekmények elkövetési eszközeinek, valamint az azokból származó jövedelemnek a nyomon követését, azonosítását, befagyasztását és elkobzását.

A 2014/42/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([28]) által kötelezett tagállamok az e cikk első bekezdésében említett intézkedéseket az említett irányelvvel összhangban teszik meg.

28. cikk

Információcsere

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (EU) 2023/977 irányelv 13. cikkével összhangban az illetékes bűnüldöző hatóságok közötti információcserére az Europol Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazását (SIENA) használják.

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj).

29. cikk

Az áldozatok jogai

A 2012/29/EU irányelv sérelme nélkül a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az alkalmazandó jog szerinti vonatkozó jogokat a nemzeti joggal összhangban alkalmazzák az ezen irányelv szerinti bűncselekmények áldozataira, beleértve adott esetben a jogi személyeket is.

30. cikk

Az érintett nyilvánosság eljárásban való részvételi joga

A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv 3–9. cikkében említett bűncselekmények által érintett vagy valószínűleg érintett személyek, továbbá a kellő érdekeltséggel rendelkező vagy jogsérelemre hivatkozó személyek, valamint a korrupció elleni küzdelemben részt vevő és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek megfelelő eljárási jogokkal rendelkezzenek az említett bűncselekményekre vonatkozó eljárásokban, amennyiben az érintett nyilvánosságot megilletik ilyen eljárási jogok az adott tagállamban más bűncselekményekre vonatkozó eljárásokban, például magánfélként.

31. cikk

Hivatalos személy felfüggesztése vagy áthelyezése

A tagállamok mérlegelik olyan büntetőjogi, közigazgatási vagy fegyelmi eljárások létrehozását, amelyek keretében az illetékes hatóság – az ártatlanság vélelme elvének kellő tiszteletben tartása mellett – adott esetben felfüggesztheti vagy ideiglenesen áthelyezheti az ezen irányelvben említett valamely bűncselekménnyel vádolt hivatalos személyt.

IV. FEJEZET

KOORDINÁCIÓ ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

32. cikk

Együttműködés a tagállamok és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek között

Amennyiben felmerül a gyanú, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekmények határokon átnyúló jellegűek, az érintett tagállamok illetékes hatóságai fontolóra veszik, hogy az említett bűncselekményekkel kapcsolatos információkat továbbítsák a megfelelő illetékes uniós intézményeknek, szerveknek, hivataloknak vagy ügynökségeknek.

A büntetőügyekben folytatott, határokon átnyúló együttműködésre és a kölcsönös bűnügyi jogsegélyre vonatkozó szabályok sérelme nélkül, a tagállamok, az Europol, az Eurojust, az Európai Ügyészség, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Bizottság a saját hatáskörükön belül együttműködnek egymással az ezen irányelvben említett bűncselekmények elleni küzdelemben. E célból az Eurojust adott esetben megadja azt a technikai és operatív támogatást, amelyre az illetékes hatóságoknak szükségük van a nyomozásaik koordinálásának elősegítéséhez. Adott esetben a Bizottság és az OLAF segítséget nyújthat.

33. cikk

A Bizottság által a tagállamoknak és illetékes hatóságaiknak nyújtott támogatás

(1) A Bizottság áttekintést készít az Unión belüli korrupció ágazati kockázatairól, és Unió-szerte elősegíti a tagállamok és szakértők közötti információcserét.

(2) A Bizottságnak az uniós korrupcióellenes hálózaton keresztüli feladatai magukban foglalják a következőket:

a) a tagállami szakemberek, a civil társadalom képviselői, szakértők, kutatók és más érdekelt felek körében az együttműködésnek és a legjobb gyakorlatok cseréjének elősegítése;

b) kérésre valamennyi érdekelt fél és különösen a tagállamok támogatása tevékenységeikben legjobb gyakorlatok, nem kötelező erejű útmutató anyagok és módszertanok kidolgozása révén.

(3) A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat a korrupció elleni küzdelemhez uniós szinten rendelkezésükre álló pénzügyi erőforrásokról, beleértve a harmadik országokkal folytatott uniós korrupcióellenes programokat is.

34. cikk

Adatgyűjtés és statisztika

(1) A tagállamoknak rendelkezniük kell az ezen irányelv 3–11. cikkében említett bűncselekményekre vonatkozó anonimizált statisztikai adatok rögzítésére, előállítására és szolgáltatására szolgáló rendszerrel.

(2) Az (1) bekezdésben említett statisztikai adatoknak magukban kell foglalniuk legalább a következő meglévő adatokat, amennyiben azok központi szinten rendelkezésre állnak:

a) a tagállamok által nyilvántartásba vett és elbírált bűncselekmények száma;

b) az eljárás megszüntetésével végződött bírósági ügyek száma, ideértve azoknak az ügyeknek a számát is, amelyeket az érintett bűncselekményre vonatkozó elévülési idő letelte miatt szüntettek meg;

c) a 3–11. cikkben említett bűncselekmények ügyében hozott, peren kívüli rendezésről szóló határozatok száma, amennyiben valamely tagállamban a releváns eljárás bármely szakaszában léteznek ilyen mechanizmusok;

d) azon természetes személyek száma, ha rendelkezésre áll, a hivatalos személyek és a magas rangú tisztviselők számának megjelölésével:

   i. akikkel szemben büntetőeljárást folytattak le;

   ii. akiket elítéltek;

   iii. akikkel szemben pénzbüntetést szabtak ki;

e) azon jogi személyek száma:

   i. amelyekkel szemben büntetőeljárást folytattak le;

   ii. amelyekkel szemben ítéletet hoztak;

   iii. amelyekkel szemben pénzbírságot szabtak ki;

f) a 3–11. cikkben említett bűncselekmények miatt kiszabott szankciók típusa és mértéke;

g) a 3., 4., 5. és 6. cikkre vonatkozó ítéletekkel kapcsolatos kegyelem eseteinek száma.

(3) A tagállamok éves alapon, és lehetőség szerint június 1-jéig, de legkésőbb december 31-ig géppel olvasható, könnyen hozzáférhető és összehasonlítható formátumban közzéteszik a (2) bekezdésben említett, a megelőző évre vonatkozó statisztikai adatokat, és erről tájékoztatják a Bizottságot.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. cikk

A 2003/568/IB kerethatározat, valamint az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény felváltása

(1) Ez az irányelv a 2003/568/IB kerethatározat helyébe lép azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ez az irányelv kötelező, az említett kerethatározatnak a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos említett tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

Azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, a 2003/568/IB kerethatározatra való hivatkozásokat az ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni. Így különösen a 2003/568/IB kerethatározat 2. cikkére való hivatkozásokat az ezen irányelv II. fejezetére való hivatkozásként kell értelmezni.

(2) Ez az irányelv az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény helyébe lép azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ez az irányelv kötelező.

Azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, az említett egyezményre való hivatkozásokat az ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni. Így különösen az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló, említett egyezmény 3. cikkére való hivatkozásokat az ezen irányelv II. fejezetére való hivatkozásként kell értelmezni.

36. cikk

Az (EU) 2017/1371 irányelv módosításai

Az (EU) 2017/1371 irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk (1) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„c) »magas rangú tisztviselő«: az (EU) 2026/1021 európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 2. cikkének 9. pontjában meghatározott magas rangú tisztviselő.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2026/1021 (2026. április 29.) irányelve a korrupció elleni küzdelemről, a 2003/568/IB tanácsi kerethatározat és az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény felváltásáról, valamint az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról (HL L, 2026/1021, 2026.5.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj).”

2. A 4. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén a közszektorban történő aktív és passzív vesztegetés bűncselekménynek minősüljön.

a) Ezen irányelv alkalmazásában a közszektorban történő passzív vesztegetésnek minősül azon hivatalos személy cselekménye, aki közvetlenül vagy közvetítő útján a maga vagy harmadik személy javára bármilyen előnyt kér vagy elfogad, vagy ilyen előny ígéretét elfogadja azért, hogy hivatali kötelezettségének megfelelően vagy hatáskörének gyakorlása során valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon, olyan módon, amely sérti vagy sértheti az Unió pénzügyi érdekeit.

b) Ezen irányelv alkalmazásában a közszektorban történő aktív vesztegetésnek minősül bármely személy cselekménye, aki közvetlenül vagy közvetítő útján a hivatalos személynek vagy rá tekintettel harmadik személynek bármilyen előnyt ígér, felajánl vagy ad, azért, hogy a hivatalos személy hivatali kötelezettségének megfelelően vagy hatáskörének gyakorlása során valamit megtegyen vagy valaminek a megtételétől tartózkodjon, olyan módon, amely sérti vagy sértheti az Unió pénzügyi érdekeit."

3. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikkben és a 4. cikk (1) és (3) bekezdésében említett bűncselekmények – ha jelentős kárral vagy előnnyel járnak – legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyenek büntetendők.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben a hivatalos személy által megvalósítandó cselekmény vagy az attól való tartózkodás nem jelenti az említett hivatalos személy kötelességének megszegését, a 4. cikk (2) bekezdésében említett bűncselekmények – ha jelentős kárral vagy előnnyel járnak – legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyenek büntetendők.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben a hivatalos személy által megvalósítandó cselekmény vagy az attól való tartózkodás az említett hivatalos személy kötelességének megszegését jelenti, a 4. cikk (2) bekezdésében említett bűncselekmények – ha jelentős kárral vagy előnnyel járnak – legalább öt év maximális tartamú szabadságvesztéssel legyenek büntetendők.

A 3. cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontjában, valamint a 4. cikkben említett bűncselekményekből származó kár vagy előny akkor minősül jelentősnek, ha a kár vagy az előny mértéke meghaladja a 100 000 EUR összeget.

A 3. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett bűncselekményekből származó és a 2. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó kár vagy előny mindig jelentősnek minősül.

A tagállamok a legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztést a nemzeti joguk által meghatározott egyéb súlyos körülmények fennállása esetén is előírhatják.";

b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A 3. cikk (2) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában, vagy a 4. cikk (1) és (3) bekezdésében említett, 10 000 EUR értéknél kisebb kárt okozó, vagy 10 000 EUR értéknél kisebb előnyt eredményező bűncselekmények esetén a tagállamok a büntetőjogi szankcióktól eltérő szankciók kiszabását is előírhatják.";

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6) E cikk (1)–(5) bekezdésének sérelme nélkül, a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelv 3., 4. és 5. cikkében említett bűncselekményeket elkövető természetes személyekkel szemben további büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókat vagy intézkedéseket is alkalmazni lehessen, ideértve az (EU) 2026/1021 irányelv 12. cikkének (4) bekezdésében említett szankciókat és intézkedéseket is."

4. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*8. cikk*

Súlyosító és enyhítő körülmények

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy súlyosító körülménynek minősüljön az, ha az ezen irányelv 3., 4. vagy 5. cikkében említett valamely bűncselekményt a 2008/841/IB kerethatározatban meghatározott bűnszervezet keretében követik el.

A tagállamok meghozhatják a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (EU) 2026/1021 irányelv 15. és 16. cikkében említett egy vagy több körülményt a nemzeti jog vonatkozó rendelkezéseivel összhangban súlyosító, illetve enyhítő körülménynek lehessen tekinteni az ezen irányelvben említett bűncselekmények tekintetében.”

5. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*9. cikk*

Jogi személyekkel szembeni szankciók

(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 6. cikk értelmében felelősségre vont jogi személyek hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókkal vagy intézkedésekkel legyenek büntethetők.

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelv 6. cikke értelmében felelősségre vont jogi személyekre kiszabható szankciók vagy intézkedések magukban foglalják a büntetőjogi vagy nem büntetőjogi pénzbírságokat, amelyek összegének arányosnak kell lennie az érintett jogi személy magatartásának súlyosságával, valamint egyéni, pénzügyi és egyéb körülményeivel, továbbá magukban foglalhatnak a magatartás súlyosságával arányos egyéb büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókat vagy intézkedéseket is, így például az (EU) 2026/1021 irányelv 14. cikkének (2) bekezdésében említett szankciókat és intézkedéseket is.

Amennyiben a jogi személyeket ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján felelősségre vonják az ezen irányelv 4. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett bűncselekményekért, az (EU) 2026/1021 irányelv 14. cikkének (3) bekezdése alkalmazandó.”

6. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2), a (3) és a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok a 3. cikkben, a 4. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett, legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények esetében megteszik a szükséges intézkedéseket annak lehetővé tétele érdekében, hogy az e bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozásokra, vádemelésekre, tárgyalásokra és bírósági határozatok meghozatalára a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább öt év álljon rendelkezésre.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok öt évnél rövidebb, de három évnél nem rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetén megszakítható vagy felfüggeszthető.

(4) A tagállamok a 4. cikk (2) és (3) bekezdésében említett, legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények esetében megteszik a szükséges intézkedéseket annak lehetővé tétele érdekében, hogy az e bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozásokra, vádemelésekre, tárgyalásokra és bírósági határozatok meghozatalára a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább nyolc év álljon rendelkezésre.”;

b) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A (4) bekezdéstől eltérve a tagállamok nyolc évnél rövidebb, de öt évnél nem rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetén megszakítható vagy felfüggeszthető.

(6) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt írjanak elő, amely biztosítja, hogy a 3. cikkben, a 4. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett bűncselekmények ügyében hozott jogerős ítéletekben foglalt következő büntetéseket az ítélet meghozatalát követően legalább öt évig végre lehessen hajtani:

a) egy évet meghaladó szabadságvesztés-büntetés; vagy

b) a legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményért kirótt szabadságvesztés-büntetés.

(7) A (6) bekezdéstől eltérve a tagállamok öt évnél rövidebb, de három évnél nem rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetén megszakítható vagy felfüggeszthető.

(8) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt írjanak elő, amely biztosítja, hogy a 4. cikk (2) és (3) bekezdésben említett bűncselekmények ügyében hozott jogerős ítéletekben foglalt következő büntetéseket az ítélet meghozatalát követően legalább tíz évig végre lehessen hajtani:

a) egy évet meghaladó szabadságvesztés-büntetés; vagy

b) a legalább négy év maximális tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményért kirótt szabadságvesztés-büntetés.

(9) A (8) bekezdéstől eltérve a tagállamok tíz évnél rövidebb, de öt évnél nem rövidebb elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve, hogy az említett elévülési idő meghatározott cselekmények esetén megszakítható vagy felfüggeszthető.”

37. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2028. június 1-ig megfeleljenek.

A 20. cikk (5) bekezdése és a 21. cikk szerinti kötelezettségek tekintetében a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2029. június 1-ig megfeleljenek.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

38. cikk

Értékelés és jelentéstétel

(1) A Bizottság 2030. június 1-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben hozták meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek.

(2) A Bizottság 2032. június 1-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli ezen irányelvnek a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos hozzáadott értékét, beleértve a 7. cikkről és annak a tagállamok általi végrehajtásáról készített értékelést is. Az említett jelentésben ezen irányelv alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatására is kitér. A Bizottság ezen értékelés alapján szükség esetén megfelelő nyomonkövetési intézkedésekről dönt.

39. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

40. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2026. április 29-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	M. RAOUNA